

MAGYAR I

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 240 (2524) szám.

Szombat

Nagyvárad, 1940 november 9

Megkezdtek az olaszok a döntő támadást

Ellentétes hírek az olasz-görög viszály békés elintézésének lehetőségéről. — A német állampolgárok elhagyják Görögországot

Ujabb tartalékos korosztályok behívását rendelte el a görög kormány

Belgrád (Bud. Tud.) A *Politika* istanbuli jelentése szerint biznak abban, hogy még sikerülhet közvetítést elérni az olasz-görög viszályban. *Papen* német nagykövét most érkezett vissza Németországból Ankarába. Egyelőre nem tudják, hogy mit végzett Németországban, de számítanak arra, hogy rövidesen tisztán lehet majd látni a helyzetet.

A *Vreme* ezzel szemben Newyorkon át érkezett athéni jelentést közöl, amely szerint az athéni német követ felhívta a Görögországban élő német állampolgárokat, hagyják el Görögországot. Ezzel kapcsolatban diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy Németországnak az a meggyőződése, hogy az olasz-görög viszályt nem lehet békés úton elintézni.

Belgrád. (Bud. Tud.) A belgrádi lapok szerint a Florina-korci szakaszon rendkívül heves harcok dúlnak. Ebből arra következtelnek, hogy döntő következményűek lehetnek. A harcok terneke a szakaszról szünet nélkül haladnak az ágyuzás.

A *Politika* című lap a montenegrói Podgoricából jelenti, hogy Szkutari forgalma meg-

élénkült. Igen sok utas érkezik, akik elmondják, hogy Olaszországból az utóbbi napokban nagy csapat, és lőszerszállítmányok érkeznek igen sok felszereléssel, légléghárító ágyuk, tüzéség, harci kocsik és nagymennyiségű egyéb katonai felszerelés. Ezeket a csapatokat azonnal az epirusi harctérre továbbítják.

Albániában arról beszélnek, hogy az olaszok megkezdtek a döntő támadást. A harcok jelenleg úttalan hegytetepeken folynak, ahol a görögök apró csoportokra elszorva, gerilla-harcokra rendezkedtek be.

Athéni jelentés szerint csütörtökön a légi támadások során az olasz repülőek Athén és Szaloniki katonai célpontjai ellen intéztek támadást. E támadások alkalmával az olaszok először használták egyfedelű repülőgépeiket, eddig ugyanis kétfedelű gépekkel harcoltak.

A görög kormány újabb tartalékosok behívását rendelte el. Behívták az 1929. tartalékos korosztályt, sőt a napokban sor kerül az 1942-ben sorozásra kerülendő korosztály behívására is.

Döntő olasz támadás indul Szaloniki elfoglalására

Mai Nap írja: Belgrád. A *Vreme* jelenti a görög-olasz harcterről. Az olasz csapatok kezükben tartják az albániai határon a Molona magaslatokat. A 2000 méter magas hegycsúcsok uralkodnak a görög állások felett. A görög hadsereg főparancsnoksága erre a vonalra hét hadosztályt állított, mivel szemben az olaszok három hadosztályt vonultattak fel. Az olasz hadosztályok azonban számbelileg és felszerelésben is erősebbek. Tegnap az olaszok komoly megerősítést, különösen sok tüzéségi és repülőgép erősítést kaptak. Az olasz hadművelet célja elfoglalni a Biglei magaslatokat, amelyeket most a legjobb görög csapatok szálltak meg. Ha sikerül a hadászatiilag igen fontos hegyháta elfoglalni, megnyílik az út a gépesített csapatok előtt Florina-Szaloniki felé. Az olasz tüzéség nem takarékoskodik a lőszerevel. A nehéztüzéség egész nap lövi a görög állásokat és nagy zavarokat okoz a görögök utánpótlásában.

Az olasz főhadiszállás legújabb harctéri jelentése

Valahol Olaszországban, Stefani. Az olasz főhadiszállás 154. számú közleménye:

Az epirusi arcvonalon tovább folynak a hadműveletek. Légi erőink kedvezőtlen légköri viszonyok mellett is támadólag léptek fel. A Prespa-tó környéke, valamint Korfu erődje ellen folytatott támadásokból valamennyi repülő-

gépünk visszatért. Hat ellenséges repülőgép támadást intézett Valona ellen, de légléghárítóink négy gépet biztosan, kettőt valószínűleg lelőtek.

Eszakafrikában légi alakulataink támadást intéztek a Sziva oázis repülőtere és katonai berendezései ellen, jelentékeny veszteségeket okoztak. Két ellenséges gépet a földön lángba borítottunk.

Ellenséges repülő bombákat dobtak le Brindisi vasúti pályaudvarára, kisebb károkat okozva. (MTL)

Részrehajló közléseket hoznak a török lapok

Istanbul. (Stefani). A török lapok érthetetlen angolbarátságukban, jól lehet kevesebb túlzással, még mindig állítólagos görög győzelmekről adnak hírt. Sabis tábornok ugyan a Görögországban harcoló haderők helyzetének mérlegelése alapján annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy Florina szakaszán a görög erőket könnyen beboríthatják az Ostrovo-tó és a jugoszláv határ közé, úgy, hogy nem tudnak délfelé visszavonulni. Hozzáteszi a tábornok, hogy noha a terepnehézségek a görögöknek kedveznek, az angol légi erő és tengerészet segítségével nem kielégítő és kijelenti, hogy Angliának harci kocsikat és ágyukat kellene küldenie és közös arcvonalat kellene létesítenie Szaloniki védelmére. (MTL)

Gondok és remények

Irta: Arvay Árpád

Bármily kegyes volt is hozzánk ezidén a „vénaasszonyok” nyara, a tél előhírnökei: az eső, a szél s a hűvös napok már megjelentek. El kell készülnünk rá, hogy a természet vaskövetkezettsége időrendi sorrendben elhozza a téli időszakot is minden keservével és örömmel együtt.

Szándékosan tettük előre most a keserveket, mert az emberekben nagy hajlandóság mutatkozik arra, hogy a dolgokat sokszor alaptalanul is borulátón ítéljék meg. Az idei téli hónapokat is ilyen beteges borulátás előzi meg. Ez letagadhatatlan tény és kár is volna elhallgatni. A struccpolitika sohase vezetett jóra és a titkolt betegségek halálhoz szoktak vezetni. Jobb tehát az orvos néha brutálisnak tetsző, de célravezető módszereire fordulni és szembenézni azokkal a kérdésekkel, melyek letagadhatatlanul vannak, élnek és állásfoglalásra kényszerítenek.

Aki Magyarország gazdasági, politikai és társadalmi helyzetét általánosan tragikusnak ítéli, az vagy rosszhiszemű, vagy tájékozatlan lenne. Nem lehet azt mondani, hogy mindegyik rossz, azt pedig még kevésbé, hogy az ország dolgai nem mennének a viszonyoktól megengedett mederben. Bajok és gondok valóban mutatkoznak. Ezeknek letagadása bűnös dolog és büntetendő önámítás volna. Ezek a bajok azonban szinte világjelenségszerűek, amelyek sodra elől egy olyan kis ország, mint a miénk, nem térhet ki. Utóvégre is háború dúl a nagyvilágban, talán minden korok legnagyobb méretű eszmei és anyagi háborúja. Nagy átalakulások korszakát éljük és ez bizonyos forradalmi állapotot kíván. A fizika és kémia törvényei szerint egyszerű anyagok is forradalmi állapotba jutnak, ha normális állapotukból vagy állapotukból valami külső, ráható erő kimozdítja őket. Vízet forrni még a legkisebb gyermek is lát mindennap, s amit ő játéknak ítél, azt a tudomány a halmazállapot megváltozásának mondja, a felnőtt pedig a gőztől siető, fedőjét emelgető, ártatlan víztől azt állapítja meg magában, hogy a meleg ráhatásától forradalmi állapotba került.

A politikai életben, a társadalmi elrendezésben és a közgazdaság menetében egyaránt érezteti hatását ez a forradalmi átalakulás. De ezt úgy kell venni, mint az élet- és emberi fejlődés természetes velejáróját és következményét, aminthogy semmiféle átalakulás, még a forradalom sem önmagáért van, hanem az emberi élet, a jobb jövő szolgálatában kell, hogy álljon. Ha nem ezt teszi, akkor bűnös és rosszhiszemű és az ellene való legkeményebb védekezés nemcsak, hogy szabad, hanem minden egyén és közösség legszigorúbb kötelességei közé tartozik.

Az is magától értetődik, hogy a felületesen szemlélő ember egyelőre ennek az átalakulási folyamatnak csak az árnyoldalait látja. A mindennapi ember általában lelkiismeretlenül hanyag nemcsak az élet nagy dolgaival és jelenségeivel, hanem önmagával szemben is. Ez a hanyag nemtörődomség okozza azután, hogy nem tud leszállni megfigyeléseiben a dolgok lényegéig, hanem a felületről ítél vagy egyes, kiragadott képekből állítja össze hiányos szemléletét.

Ha bajok vannak is, az nem szabad, hogy

Világmarika!
NYAKKENDŐK Nyakkendő selymek.
 Sálak. Kendők.
Export öt világrészbe. Import. Csak nagyban.
 Nyakkendő Kereskedelmi K. F. T. Budapest, V., Bálvány-utca 4

elesüggessen senkit sem. Eilenkezőleg mind újabb és újabb nekifeszülést, kitartást és lendületet kell, hogy szüdjön az egészséges emberben. Márpedig a magyar egészséges és időtálló fajta. Kevés nép állta volna ki itt a népek nagy vándorútján, sőt épen a népek erőhatásának és a nemzetközi politika koncentrált kisugárzásának keresztútjaként számító Duna-medencében mindazt a sok szenvedést, ami tíz és fél század éven keresztül középeurópai hazájában a magyarságot érte. Az egészséges test azonban hamar gyógyul és így a magyarságot sem kell féltetni a mai viharok közepette sem.

Az erdélyi visszacsatolt lakosságnak azonban a volt anyaországhoz képest még külön gondjai is vannak. Ezeket a gondokat és bajokat felesleges ismét külön felsorolni. Mindenki érzi őket, mindenkinek a lelkében nagy kérdések égnék, melyek egyetlen gondolatömegekben így foghatók össze: mi lesz velem vagy mi lesz velünk?

A kérdésnek ilyen formában való felvetése érthető, de nem indokolt. Öntudatos, egészségesen gondolkozó embernek mindig, minden körülmény közt tudnia, éreznie kell, hogy mi lesz vele. Nem szükséges ehhez különösebb jóstehetség, sem okkultizmus, sem mágia, csak az egyén vagy közössége erőinek, tehetségének és helyzetének lelkiismeretes felmérése és helyes ismerete. Aki ennek a szintetikus ismeretnek a birtokába jut, annak nem okoz gondot a jövő. Tudja mindig, hogy mit akar és kiszámíthatja akaratának, elhatározásainak és cselekvéseinek várható következményeit.

A visszacsatolt részeken legkiáltóbb és legtöbb gondot adó kérdések gazdasági és társadalmi téren mutatkoznak. Ezek sorában is a megélhetés kérdése a legégetőbb és legsürgősebb megoldást váró kérdés. Huszonkét éven át minden jóból kismimzett magyar tömegek várják a kenyérhez való juttatást és lázarmorzsa helyett becsületes emberi létre kíváncsiak a megnagyobbodott hazában. Ez a vágy indokolt és erejét minden felelős tényező érzi. De amennyire elfogadható, épen annyira mérsékeltnek és józannak is kell lennie. A visszacsatolt magyarságnak az álmódosítás szép, de csalóka mezejéről vissza kell térnie a valóságok talán kiábrándító, de mégis kézzel fogható területére. Sem egyénenként, sem összességünkben nem szabad lehetetlen vagy legalább is egyelőre meg nem valósítható reményeket ébreszteni sem önmagunkban, de másokban. Számolni kell az adott helyzet lehetőségeivel és nem kell többet várni senkitől vagy semmitől, mint amennyit a rideg helyzetfelmérés mutat. Utóvégre a szebb jövőért tűrni, nélkülözni és a vágyakat félreállítani is kell. Az erdélyi magyarság jöjjön tisztába azzal, hogy nem kaphat készen egyszerre egy boldog, egy nagy és minden polgárának kényelmes életet biztosító országot, hanem azért meg kell küzdenie, meg kell dolgoznia is. Az áldozathozatal napjai még nem teltek el, sőt talán a közeljövőben még sokasodnak. Ez azonban nem riaszthat meg senkit sem, aki szívében tiszta szándékkal él.

Kívánjuk, akarjuk és úgy érezzük mindnyájan, hogy megérdemeljük a szebb, jobb és emberibb életet. Ugyáltszik, hogy a sors kemény és szűk marékka mér számunkra. Férfias nemzet azonban nem riadhat meg ettől, hanem felémelt fővel, magabizó lélekkel vállal mindent, ami jön és becsületesen helyt áll önmagáért és jobb jövőjéért.

Anélkül, hogy részletmagyarázatokba bocsátkoznánk, szeretném minden magyar lelkébe átsugározni azt a hitet és bizakodást, amivel a jövő elé nézek. Bármit hoznak is az idők,

ez a sors közös lesz azzal a magyar testvéri miliókkal, akikhez visszatértünk, s akikkel egy új, jövőkövetelő életre összeforrunk. Annyi szenvedés után pedig, amiben részünk volt, csak szebb jövő következhetik. Népünk lelke egészséges, küzdelemben edzett és férfiasan elszánt. Felemelten hordotta fejét akkor is, amikor az idegen nép igája minden gyűlölségével és ártaniakarásával reánehazodott. Most, hogy az iga lehullt róla, magyar feje még büszkébben, még magabizóbban emelkedik az ég felé, mert érzi és tudja, hogy a politikai tudományban „történelmi sodor”-nak keresztelt folyamat nem

lejtőre mutat, hanem csúcsok felé munkálja útját.

A hangsúly és a kötelesség most nem is a népen, hanem ennek irányítóin van. Mindenkire, aki a magyarság életének kialakulására a legkisebb befolyással le lehet, aki népünkkel bármily irányító kapcsolatban van, fokozottabb felelősségérzet nehezedik. Sopánkodás vagy kapkodás helyett határozott, férfias tetterőt és ha kell kiállást is, ködös és zavaros szemléletek helyett a való élet és a tényleges lehetőségek helyes, tiszta felfogását, csüggesztés vagy lélekrombolás helyett pedig odaadó, építőmunkát várunk, mégha az sokszor az egyén részéről áldozatot és önmegtagadást jelent is.

A felelőség alól kibujni nem lehet, érezni kell azt éjjel s nappal, a nap huszonnégy órájának mind a nyolcezerhatszáznegyven másodpercében. Csak így lesz teljes az a kívánatos összhang, ami a jobb jövő kiharcolása érdekében feltétlenül szükséges.

Fel a fejjel, fel a szívekkel!

A magyar népet csak így lehet megtartani a jogos remények beteljesülés felé vezető országútján.

Páger Antal, Gordon Zita, Rádai Imre, Rajnai Gábor világviszonylatban is kitűnő magyar slágerfilmje

ÉVFORDULÓ!

Ma a Belvárosi Filmszínházban

A helyőrség tisztikara nagyszabású lovasmérkőzést rendez vasárnap

Nagyvárad. Saját tud. A nagyszerű Hubertus-vadászlovaglás után a nagyváradai helyőrség tüzérszázadosa kara, a határ vadász útja, a huszárszázad részvételével lovas mérkőzést rendez vasárnap, november 10-én 10 órai kezdettel a repülőtéren. A helyőrség tisztikarának az a szándéka, hogy feljújtsa és megkedveltesse Nagyvárad magyarságával a legigazibb, legősibb magyar tornát, a lovasjátékokat. A vasárnapi lovas mérkőzés is ezt a célt szolgálja.

A mérkőzés első részében az altiszt és tiszt díjugratásban gyönyörködhetik majd a közönség. Különböző magasságu és természetű akadályokat

— körülbelül tizenhatot — kell átugratni a versenyzőknek anélkül, hogy azokat megérintenék, vagy ledöntenék. A verseny győztese a legkevesebb büntetőpont tulajdonosa lesz.

Gyönyörű látványt és élvezetes szórakozást fog nyújtani a szalagtépés. Ebben a számban már a piros parolis tüzértisztek fognak vetélkedni a kék parolis huszárokkal. A vállra kötött selyem szalagot kell leszakítani az ellenfélnek. Ló és lovas ügyessége egyaránt próbára van téve a szalagtépés fogócskájában.

Az utolsó mutatvány hatfogatu lövegek felvonulása és diszhajtsa lesz. Festői látvány lesz a katonai pontosság, fegyelem és gyorsaság művészi bemutatása. Városunk magyarsága bizonyára nagy számban vesz majd részt a felszabadult Nagyvárad első lovasmérkőzésén.

A repülőtéren való jutás megkönnyítésére autóbuszok indulnak a Vilmos huszár laktanyánál levő villamos megállótól fél 10-kor, 9 óra 50 perckor és negyed 11-kor.

A betétesek érdeke, hogy betéti okmányukat bemutassák a kibocsátó intézetnél

Budapestről jelenti (MTI): A Budapesti Közlöny november 5-én megjelent számában közzétett 6720—1940. sz. rendelet, ugyanúgy, mint annakidején a Felvidéken és Kámpátalján történt, elrendelte a visszacsatolt keleti és erdélyi területeken kibocsátott betéti okmányok nosztrifikálását, azt jelenti, hogy a takarékokmányokat, betéti okmányokat és betétlapokat megjelölés céljából a kibocsátó pénztézetnél be kell mutatni. Ez a rendelkezés szoros kapcsolatban van a magyar devizajognak az összes visszacsatolt részekre történt kiterjesztésével és az a magyarázata, hogy míg a folyószámláknál és egyéb kötelezettségeknél, úgyszintén követeléseknél a pénztézetek könyveiből kitűnt már az, hogy az érdekelte adós vagy hitelező belföldi vagy külföldi személy, addig a betéteknél a dolog természeténél fogva ezt a körülményt csak a vonatkozó betéti okmány bemutatása mellett lehet tisztázni. Ennek elkerülése végett tehát, hogy a pénztézeteknek minden egyes betét kifizetésénél ellenőrizni kelljen azt, hogy a betétkönyv tulajdonosa belföldi-e és hogy betétesekről ne kelljen erre nézve újból és újból igazolást megkívánni, a rendelet egyenesen a betétesek érdekében a banklétok megőrzése mellett egyszerűsített elintézi a kérdést.

A legmodernebb irodagépeket:

**írógépet,
számológépet,
sokszorosítógépet,
(festék és stencil nélkül is)
cimirógépet,
könyvelőgépet**

díjmentesen, vételkötelezettség nélkül mutat be elsőrangú organizátor, a gyár képviselője. — Kérjük b. meghívását az alkalmas időpont megjelölésével.

Nagyvárad 1, Postafiók 160

címre küldeni.

Meghalt Pintér Jenő, a nagy magyar irodalom- történész

Budapestről jelentik: Pintér Jenő dr tanterületi főigazgató, c. ny. r. egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia, a Szent István Akadémia, a Kisfaludy Társaság, a Petőfi Társaság tagja, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság elnöke és sok más tudományos és irodalmi társaság, valamint intézmény vezetője, életének 60. évében hosszas szenvedés után elhunyt Budapesten. Tmetéséről még nem intézkedtek.

Pintér Jenő a magyar tudományos élet egyik legnagyobb alakja volt. Toldy Ferenc óta ő volt az első, aki a magyar irodalomtörténet rendszeres összefoglalását nyújtotta. Munkáiban a történeti szellem tisztelete és gondja párosult a rendszer világos áttekinthetőségével. Külön érdeme, hogy munkáiban a katolikus irodalmi elvek munkásainak és munkáinak irodalomtörténeti műveiben bővebb megvilágítást és méltóbb értékelést nyújtott. Az ő nevéhez fűződik a Magyar Irodalomtörténeti Társaság megalapítása, amely 1911. óta fejt ki igen értékes, eredményes működést.

Pintér Jenő kiemelkedőbb művei: a négy kötetes magyar irodalomtörténete, amely irodalmunkat a legrégibb időkől Kazinczy haláláig öleli fel; A magyar irodalom történetének kézikönyve, s több más, rendkívül alapos magyar irodalomtörténeti műve.

Halála nagy gyászt jelent a magyar kultúrára.

Megkezdődött az északdobrudzsi bolgárok áttelepítése

Bukarestből jelentik: (MTI) A Bulgária nevű hajó tegnap este az első 750 bolgár áttelepülővel kifutott Konstanza kikötőjéből. A hajó Balcsikba viszi utasait. Ezzel megkezdődött az 54.000 északdobrudzsi bolgár áttelepítési folyamata, amely december 15-ig befejeződik.

8000 munkás kéz dolgozik Erdélyúthálóza- tainak rendbehozatalán

A Budapesti Értesítő jelenti: A Post írja: Az erdélyi utak javítása hatalmas erővel folyik. A kormány eddig már 23 millió pengőt folyósított erre a célra. 45 modern uthenger javítja Erdély elhanyagolt útjait. Egy új építésénél 2-3000 ember dolgozik a honvédség munkaszolgátaival együtt. A visszaesett terület szerkezetű úthálózatán több mint 8000 munkás kéz dolgozik majdnem 8000 kilométert kitevő utak rendbehozatalán. Beszterce és Szászrégen között november végére már készen lesz az út, ami nagyjelentőségű, mert a két város között nincs vasúti összeköttetés.

November közepére várják az Ipartestület vezetőinek kinevezését. Nagyvárad. Saját tud. Ertesülésünk szerint a váradi ipartestület vezetőinek végleges kinevezése e hó 15-ig nem fog megtörténni. A kinevezést nagy érdeklődéssel várja nemcsak az iparosság, hanem a váradi munkásság is, miután rengeteg elintézésre váró ügy van függőben. — Itt említjük meg, hogy azok az iparosok, akik benzin, denaturált szesz vagy petroleum kiutalásra igényt tartanak, hozzák magukkal iparigazolványukat, mert enélkül az utalványt nem adják ki. Egyébként az irattárak rendezése még folyik s ez előre láthatólag hónapokig el fog tartani. Információt a felek részére az ipartestület csak déli 12 és 1 óra között ad, a benzin stb. kiutalását reggel 8-9 óra között végzi. — Fodrász iparosok figyelmébe! Minden fodrász iparos haladéktalanul vegye át az egészségügyi rendelkezéseket. Menning Sándor szakosztály vezetőnél, Bémer-tér.

Jó forgalmu

hentesüzlet

berendezéssel eladó. **Barátky**
Gyár-utca 31

Lemondott tisztségéről Varga Béla dr unitárius püspök

Elekes Domokos főgondnok is beadta lemondását. Kiss Elek dr főjegyzőt bízták meg a püspöki teendők ellátásával

Kolozsvárról jelentik: (MTI) Az unitárius egyház képviselőtanácsa szerdán és csütörtökön ülésezett. Megtárgyalták az időszerű kérdéseket, a Duna-Tisza menti unitárius egyházkerület visszatérését az erdélyi anyaegyházba. Ezt a történelmi tényt ünnepélyesen és hivatalosan bejelentették.

Mikó Lőrinc dr titkár jelentése során közölte Varga Béla dr püspök elhatározását, mely szerint lemond tisztségéről. Az elmúlt két év során többször meghívták Szegedre, az akkor szám-

üzetésben ott élő Ferenc József Tudományegyetemre tanárnak, de inkább vállalta a tanárkodásnál sokkal nehezebb kisebbségi sorsot. Az egyetemnek Kolozsvára való visszatérésekor azonban elfogadta a meghívást. Elekes Domokos főgondnok szintén bejelentette tisztségéről való lemondását. Mindkét lemondást tudomásul vették. A püspöki teendők ellátásával Kiss Elek dr főjegyzőt bízták meg. Elekes Domokost pedig felkérték, hogy ideiglenesen lássa még el teendőit.

Százkilenc tonna bomba hullott Londonra az elmúlt éjszaka

Berlin (Német Távirati Iroda.) A német véderőfőparancsnokság jelenti: A német haditengerészet távoli vizeken működő légi rajjai, amelyeket a kereskedelmi háború folytatására az Atlanti-óceánon vetettek harcba, az óceán északi részén a legfontosabb angol utánpótlási útvonalon teljesen megsemmisítettek egy angol

hajókaravánt. A német egységek által elpusztított hajótér 86.000 tonna.

Berlin (Német Távirati Iroda.) A német légi haderő megtorló támadásain az elmúlt éjszaka több száz repülőgép vett részt. Egyedül az angol fővárosra több, mint 109 tonna bombát dobtak le a német repülők.

Egész éjszaka folyt az Anglia elleni német légitámadás

Londonból jelentik (Reuter): A légügyi és belbiztonsági minisztérium jelenti: Csütörtökön kevesebb az est beállta után kiujultak az Anglia elleni ellenséges légi támadások, amelyek elsősorban London és a környező grófságok ellen irányultak. Ezeken kívül még néhány bomba hullott Midlandra, az egyik dél-

nyugati angol városra és egy másik messzebb lévő városra is. A London és a környező grófságok elleni támadások nagy erővel folytak éjfélutánig. Magánházakban, áruházakban és közüzemekben károkat okoztak. Több embert a bombák megöltek és megsebesítettek. Az egyik délnyugatangliai városban több ház megromlott és néhány ember meghalt.

Az angol kormány bejelentette Róma bombázását

Stockholm. Az angol kormány csütörtökön közölte a nyilvánossággal, hogy az angol repülők Rómát is bombázni fogják. A kormány nevében Buttler külügyi államtitkár ezt a nyilatkozatot azzal okolta meg, hogy Anglia az

olasz közlést, mely szerint a londoni légi támadásokban olasz bombavető is részt vesznek, tudomásul vette és ennek következtében fenntartja a jogot, hogy az olasz fővárossal szemben hasonlóképpen járjon el.

Dél-Afrika különbékét köt Németországgal

Newyork (Német Távirati Iroda.) Az Associated Press Johannesburgból jelenti, hogy Smuts délafrikai miniszterelnök október 29-én Karthumban megbeszélést folytatott Edennel a délafrikai helyzetről.

Ugyanez a hírszolgálat jelenti, hogy Hertzog tábornok csoportja a Németországgal való különbéke megkötésén fáradozik. Délafrika tehát a legkevésbé egységes dominium. A Hertzogcsoport a parlamentben olyan békebarát és önállóságra törekvő követelésekkel lépett fel, hogy Smutsnak a teljhatalom alkalmazásával kellett fenyegetőznie. Smuts és Hertzog ellentéte csaknem a legfontosabb kérdése Délafrikának. Hertzog hívei az elmúlt hetekben népgyűléseken követelték a Németországgal és Olaszországgal való békekötést. (MTI.)

Washington (Német Távirati Iroda.) A külügyminisztérium nyilvánosságra hozza azt a választ, amelyet a német kormány az amerikai kormány azon kérésére adott, hogy Németország biztosítson szabad utat egy amerikai hajónak, hogy az 1200 Angliában élő amerikai állampolgárt szállíthasson haza Amerikába. A német kormány válasza utal arra, hogy az Anglia körüli övezetek hadi övezeteknek tekintendők és ezért a német kormány nem adhat semmiféle biztosítékot. (MTI.)

Tokió (Német Távirati Iroda.) A sziamai kormány tiltakozott a francia indokínai csapatok által állítólag elkövetett határsértések miatt. (MTI.)

Üzletszerzőket,

faiskolai megrendelés-gyűjtőket, helyi, körzeti képviselőket, bizományi-lerakatosokat, kitérő lehetőségekkel keres:
KAULACH FAISKOLA, SZEGED

Pályázat

A kézdiszentléleki (Háromszék vm.) római katolikus Egyháztanács a kántortanítói állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: 1. Lakás a szükséges melléképületekkel és kerttel együtt. 2. 8 hold kanyar. 3. 200 kal. ősz és 200 kal. tavasz. 4. 215 pengő ospora. 5. 7 öl bükk tűzifa ellenértéke pénzben. 6. Stóla. Segédkantori állás megszerzése esetén az 1/3 javadalom a segédkantori.

Köteleltségi: Kántortanítói köteleltségek végzése szabályzat szerint. Dalárda és egyesületek vezetése a plébános utasítása szerint.

Pályázatok november 16-ig a plébánia hivatalhoz benyújtandók. November 17-én d. e. a pályázók saját költségükön, kántorpróbán megjelenni tartoznak.

DORIAN Filmszínház

Garzonlakás kiadó

Legragyogóbb magyar vigjáték:

Szereplők: Turay Ida, Simor Erzsé, Rajnai Gábor, Pataki Jenő, Maklár Zoltán és id. Latabár Árpád. Legújabb magyar és világhíradók

Mentelmi ügyek a képviselőház előtt

Sértő magatartásuk miatt több képviselőt megróttak. Hétfőn kerül sor a legközelebbi ülésre

Budapestről jelentik: Pénteken délelőtt 10 órakor Tassándi-Nagy András elnökletével ülésezett a képviselőház. Napirend előtt Radocsay László igazságügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be az egyes igazságügyi szervezetek és eljárási módok szabályozásáról.

Vitéz Tóth András, a mentelmi bizottság elnöke jelentést terjesztett be a mentelmi bizottságban csütörtökön tárgyalt mentelmi ügyekről. Váczy György, a mentelmi bizottság elnöke jelentést terjesztett be a mentelmi ügyekről. Javasolta, hogy a Ház Kovarcz Emil képviselőt a július 12-iki ülésen tanúsított magatartása miatt, amely mélyen sérti a Ház méltóságát, jegyzőkönyvben röjja meg. Javasolta továbbá, hogy Gál Csaba és Kovarcz Emil képviselőt a július 23-iki ülésen tanúsított és a Ház méltóságát mélyen sértő magatartás miatt jegyzőkönyvben röjja meg. Javasolta végül, hogy Lill

János és Wirth Károly képviselőt szintén ugyan ezen ülésen tanúsított és a Ház méltóságát mélyen sértő magatartás miatt a Ház megkövetésére ítélje.

A napirenden ezután az 1911. népszámlálásról, a magyar-német kiadatási szerződés becikkelyezéséről, a magyar-német hitelítelési egyezményről, a törvényhatósági bizottsági tagságról szóló törvényjavaslat egyes szakaszairól, valamint a belügyminiszteri jelentésekről döntöttek. A Ház a törvényjavaslatok egyes szakaszait elfogadta, a belügyminiszteri jelentéseket pedig tudomásul vette.

Az elnök napirendi indítványa értelmében a képviselőház legközelebbi ülése hétfőn délelőtt 10 órakor lesz, amelynek napirendjén a mentelmi bizottság jelentéseit tárgyalja. A Ház ülése fél 11 órakor ért véget.

Befejeződtek az előkészületek a Római Katolikus Legényegylet vasárnapi ünnepségére

A város valamennyi keresztény kulturális egyesülete bekapcsolódott a rendezés munkájába

Nagyváradi. Saját tud. A Római Katolikus Legényegylet vasárnapi országos ünnepségének rendezése a különböző kulturális egyesületek kiküldöttjeinek bevonásával tegnap este értekezletet tartott dr. Tempfli István igazgató vezetésével a Legényegylet Teleki-utcai székházában. Az értekezleten pontról-pontra megbeszéltek az ünnepség legapróbb részleteit s intézkedés történt minden irányban, hogy a vasárnapi zászlóavtétel s a szegedi vendégek fogadtatása minden zavar nélkül, méltóságteljesen folyhasson le. A körülbelül 200 főnyi szegedi küldöttség szombaton este 8 óra 55 perckor érkezik meg s ünnepélyesen fogadják őket a földíszített pályaudvaron. Nemcsak a Legényegylet sorakozik fel a pályaudvar tornácán, hanem zászlók alatt teljes számban megjelennek a nagyváradi keresztény kulturális egyesületek tagjai is — s ott lesz a tűzoltók zenekara is. A rendezőség ezután is felkéri a Legényegylet tagjait, valamint a nagyváradi keresztény kulturális egyesületek tagjait, hogy a fogadtatáson vegyenek részt. Az állomástól zárt sorokban a Legényegylet székházába vonulnak, ahonnan azután elszállásolják a vendégeket.

A vasárnap délelőtti ünnepségre reggel 8 órára gyülekeznek a Legényegylet tagjai a Teleki-utcai székházban. Innen az ünneplőkkel a Székesegyházba vonulnak szentmisére. Szent-

mise előtt koszorút helyeznek el Szent László király szobrának talapzatára. A szentmisén közös szentáldozáshoz járulnak a Legényegylet tagjai. Kéri a rendezőség a híveket, hogy a közös szentáldozáson minél nagyobb számban vegyenek részt. A székesegyházi ünnepi szentmisén egyébként résztvesznek a római katolikus iskolák és intézetek növendékei is. Szentmise után zárt sorokban a Katolikus Körbe vonulnak az ünneplők a díszközgyűlésre. A díszközgyűlés befejezése után a vendégek tisztelőre a Legényegylet körülbelül 300 terítékes ebédet ad az egyleti székházban.

Délután 2 órakor ismét gyülekezés a Legényegyletben, ahonnan a volt polgárőrség tagjaival együtt a szegediek, valamint a Legényegylet és a többi egyesületek tagjai a Rulikovszky-temetőbe vonulnak és koszorút helyeznek a hősi halált halt polgárőrök sírjára és a hősök keresztjére.

A szegediek még délután 5 órakor elutaznak s a Kolping-fiúk kikísérik őket az állomáshoz.

Este fél 9 órakor kezdődik a táncmulatság a Katolikus Kör nagytermében. A táncmulatságra minden magyar testvért meghív és szívesen lát a Rendezőség.

Felhívás a volt polgárőrökhöz!

Felkérem a volt Polgárőrség tisztikarát és tagjait, hogy f. hó 9-én, szombaton este fél 8 órakor, valamint vasárnap, f. hó 10-én délután fél 2 órakor a Magyar Ház előtti térségen gyülekezni szíveskedjenek, ahonnan is szombaton este egy Szegedről érkező 200. tagu küldöttség fogadására, vasárnap pedig a nagyváradi Római Katolikus Legényegylet által rendezett ünnepségre vonulunk ki. Tassándy volt parancsnok

Alapítási év 1888.

Leitner Márton és Fiai

Dús választék textil- és divatcikkekben. Azországlegkiválóbbgyártmányai képviselve — Pamut-, gyapju- és selyemárak — Legelőcsőbb szabott árak

Telefon: 24-15

Rend van...

A visszatérés óta leírtuk már néhányszor ezt a rövid, szűkszavú, de nagyon is sokatmondó megállapítást — és akárhányszor leírtuk, mindig újabb alkalom adódik arra, hogy ismét helyet adjunk ennek a megállapításnak...

A román államrendőrség „áldásos” működéséről haszontalannak tartjuk részletesebb megemlékezéseket idézni — hiszen az egyik oldalon mindenbe belekötés a másik oldalon egy huszást mindenre kapható „policéjok” rendfenntartási eszközeit alighanem a város minden egyes polgára saját kárára és nagyon gyakran saját bőrén tapasztalhatta.

Eppen ezért miként az ég és föld — éppen úgy a magyar és román rendőrség között sem lehet, sőt nem is szabad összehasonlítást tenni és párhuzamot vonni... Az alábbi kis esetet sem ilyen céllal írjuk meg, hanem csak azért, hogy tudja meg a város, hogyan vigyáznak és hogyan tartják fenn a rendet a városunkban a magyar államrendőrség ide kirendelt derék közegei.

Este 10 óra néhány perckor futott be az Érmihályfalva felől jövő személyvonat a nagyállomásra s pillanatok alatt csak úgy ontotta az érkező közönséget az állomás nagykapuja. Az utolsó villamos is már a Szent László-tér felé csilingelhetett valahol, a kocsikat elkaphodták a valamivel korábban érkezett vonatok utasai, autónak, vagy más járműnek híre-hamva sem volt az egész látványon. A hatalmas poggyászhalmok, kosarakkal, utitáskával érkezett utasok tanácsátlanul állottak hosszú sorfalat a járdaszélen s valamennyien a városba vezető főutcat kémlelték szorongó kíváncsisággal, vajjon nem tűnik-e föl egy bérkocsi lámpafénye. Ott állott a szolgálatos rendőr is, aki azonban nem adhatott más tanácsot, mint azt, hogy várjanak csak nyugodtan, mert a kocsik nemsokára érkeznek már a városból.

Egyszerre egy aggódó arcú, könnyes szemű asszony lépett a rendőrhöz és sírva panaszkodott, hogy most érkezett súlyos beteg, magával tehetetlen rokonával, akit sürgősen a kórházba kellene szállítani. A rendőr megnyugtatta, hogy a legelső kocsit biztosítja számára s kérte az utasokat is, hogy engedjék be az első kocsi a betegét. Fél is tünt nemsokára az első kocsi lámpája s az utasok természetesnek vették, hogy ez a kocsi a betegé. Senki sem tolongott, hogy hozzá juthasson...

Mindenki természetesnek vette a beteg elsőségét, csak egy háromtagú társaság nem, akik a rendőr másirányú elfoglaltságát kihasználva, a kocsi és a közönség ellenzése dacára fölrakták bőröndeiket a bakra s maguk is betelepédtek az ülésre. Közben a vároteremből négy ember kihozta a magával tehetetlen, bekötözöttfejű, bekötözöttlábú betegét. A három jólöltözött uriember, (akik, mint utóbb megtudtuk, állami hivatalnokok voltak), azonban semmiképpen sem voltak hajlandók a kocsit átadni s hangoztatva, hogy ők foglalták el, már indulni is akartak. Előkerült ismét a rendőr — s bármennyire egymást érték a sújtások a három uriember bundáján, bármennyire is hangoztatták, hogy egyenesen a rendőrtanácsoshoz fordulnak elégtételért, a rendőr, udvariasan bár, de határozottan és erőlyesen föl szólították őket, hogy szálljanak le a kocsiról s adják azt át a betegnek...

S mert... rendnek kell lenni, akármilyen nehézre is esett, leszálltak a kocsiról...

A rendőr pedig nem értette, hogy miért szorítottuk meg oly melegen, olyan hálisan a kezét, mi, akik itt állunk huszonnégy esztendőig. Nem értette meg, hogy nekünk egy ilyen egyszerű, mindennapi szürke kis esemény is könnyet tud csalni a szemünkbe...

(Marjalaky.)

Jelentkezzenek azoknak a hozzátartozói, akik még nem szabadultak ki a romániai munkatáborokból

A m. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnoksága 4311—1940. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

M. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnoksága a m. kir. 1. Hadsereg Katonai Közigazgatási csoport 5952—kat. köz. 1940. számú rendelete alapján közhírré teszi, hogy mindazok a Romániában vagy román megszállott területen a reiszabadított területen illetőséggel bíró magyarok, románok és németek, akiket a munkatáborokból még nem bocsátottak el, hozzátartozóik után Nagyvárad város katonai ügyosztályánál, Városháza II. emelet 26. számú szobában folyó évi november hó 11-én délelőtt 9 órakor ki lesznek hallgatva, amikor most nevezett hozzátartozók okvetlenül jelentkezzenek.

Jelenlétségük alkalmával kötelesek a hozzátartozók az illető nevét, községét, lakását, azt, hogy mely munkatáborban van jelenleg bejelenteni.

Nagyvárad, 1940. november 7.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Hatósági ellenőri kinevezések

A m. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnokság 3442—1940. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad város közönségének, hogy a Bozsák Mihály sodronyárugyár, Beóthy Odón-utca 57. sz. a. és Szántó Dezső és Fia redőny és sodronyárugyár, gróf Vécsey-u. 8. sz. nagyvárad-i vállalatokhoz Balogh Gyula nagyvárad-i lakost, ideiglenes hatósági ellenőrnök neveztem ki.

Nagyvárad, 1940. november 5.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Leltározzák Reich József és Társai, valamint dr Váli Péter szikvizgyárát

A m. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnokság 5322—1940. kat. köz. sz. a. a következő hirdetményt adta ki:

Reich József és Társai tulajdonát képező szikvizgyár hatósági leltározását rendelttem el és annak foganatosításával Kolontári János városi tisztviselőt bízom meg.

Felhívom az érdekelteket, hogy a leltározott céggel szemben fennálló magánjogi igényüket a leltározással megbízott tisztviselőnél 8 napon belül jelentésként be.

Nagyvárad város katonai parancsnoksága 5265—1940. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Dr Váli Péter tulajdonát képező szikvizgyár Szent János-utca 80. üzletének hatósági leltározását rendelttem el és annak foganatosításával a gazdasági ügyosztályt bízom meg.

Felhívom az érdekelteket, hogy a leltározott céggel szemben fennálló magánjogi igényüket a leltározással megbízott tisztviselőnél 8 napon belül jelentésként be.

Nagyvárad, 1940. november 7.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Felfüggesztették Borsi Géza vasúti vendéglős büntetését

A m. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnokság 4593—1940. kat. köz. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

Folyó évi október hó 31-én fenti szám alatt kelt és hirdlapilag közzétett rendeletemben Borsi Géza vasúti vendéglős, nagyvárad-i lakost 168 pengő 66 fillér pénzbüntetésre és ezen rendeletnek a helyi lapokban való közzétételére ítélt, mert közfogyasztás céljára szánt sertéseket a vágóhíd megkerülésével vágott le, ami által a városi szabályrendeletben statuált állategészségügyi kihágást követte el.

A kivizsgálás folyamán megállapítást nyert, hogy nevezett csak ilyen módon levágott sertéseket vásárolt, a vágást nem ő követte el, a kihágás elkövetéséről tudomása nem volt.

Tekintettel azonban arra, hogy nevezett a kellő kereskedői gondossággal nem járt el, nagyfokú mulasztást követett el, ami azonban inkább felületesség, mint vétkeesség, a kiszabott büntetést fenntartom, de annak végrehajtását egy évi próbaidőre felfüggesztem azzal, hogy ha ezen idő alatt bármilyen más kihágást elkövetne, fenti büntetése végrehajthatóvá válik.

Nagyvárad, 1940. november 8.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Tisztelettel értesitem Nagyvárad közönségét, hogy Áradí-ut 27 szám alatt **Szikvizüzemet** nyitottam. — Minden igyekezetem oda-irányul, hogy a fogyasztó közönség igényeit kielégítsem. — Szíves pártfogást kérek

Pénzes Lajos

Megrendeléseket felvesz

Kádár György „LEVENTE” papirkereskedése Teleki-utca 2.

Súlyos válság tört ki Anglia és Irország között

Irország fegyverrel felel minden angol erőszakosságra

Rómából jelentik (MTI) Semleges városokban át érkezett jelentés szerint Nagybritannia és Irország között súlyos válság tört ki. De Valera miniszterelnök nyílt beszédben utasította vissza az angoloknak azt a kívánságát, hogy Délirországban kikötőket használhassanak hadihajóik és tengeralattjáróik.

De Valera azt is kijelentette, hogy minden angol kísérlet, amely Irország semlegességének megsértésével járna, vérontásra vezetne.

Legutóbb az angol alsóház titkos ülésén több képviselő felszólította az angol kormányt, forduljon az erőszakhoz Irországgal szemben Anglia felsőbb érdekei miatt. Churchill az

amerikai elnökválasztás utánra halasztotta a döntést, nehogy Anglia erőszakos fellépése az ír származású amerikai választókat sértse. Most az amerikai elnökválasztás után úgy érzi, hogy szabad kezét kapott. A helyzet egyelőre igen zavaros.

Londoni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a londoni kormány az első időben megelégszik azzal, hogy erős nyomást gyakorol az ír kormányra, adja fel semlegességét és legalább a nemhadviselést jelentse be. Ha Dublin nem lenne hajlandó elfogadni ezt a megoldást, Anglia akkor erőszakkal elfoglalná Irországot.

Várják a polgári közigazgatást!

Nemsokára búcsút vesz tőlünk a katonai közigazgatás és bizonyos körök boldogan mosolyognak össze: most már nincs baj, kezdődik a türelmes polgári gazdálkodás, a paragrafusok uralma, helyesebben a törvényszakaszok utvesztőiben való bujkálás lehetősége, aminek megakadályozása a katonai közigazgatás egyik legfőbb feladata volt. Sokan megkönnyebbülten sóhajtanak fel:

— Hál Istennek, most rövidesen megint szóhoz juthatunk, sőt ha egy kis szerencsénk van és utánjárásainkat siker koronázza, ismét előre kerülünk.

És különösen a zsidók dörzsölik ujjongva a kezüket: A katonák nem tudták befejezni a tisztogató munkát a rövid úton való eltávolításokat, a keresztények gyors ütemben, különösebb alakiságok nélküli jogosítványokhoz juttatását, végetér a magyar létalapok megteremtésére irányuló katonai támadások és rohamos terfoglalások sorozata, következik a bürokrácia, a „jogállam”, amelynek védelme alatt Máramarosból beözönlött elemek oly könnyű szerrel el tudták foglalni a liberális korszak évtizedeiben a legfontosabb gazdasági területeket, — egyszóval befelleztek a katonai „garázdalkodásnak”, ahogy ők mondják és most már elmúlt a veszély.

Sokan már készülnek is, hogy jogorvoslattal fogják élni elvesztett előnyeik visszaszerzésére, mások elindultak a befolyásérvényesítés különböző útjain, hogy hatalmukba kerítsenek olyan forrásokat, amelyek a katonai uralom jóvoltából keresztény magyar embereknek jutottak s már fenekednek és fenyegetőznek és így leckéztetik az aggódó magyart:

— Lássá, mondtuk magának, hogy ne forduljon a tábornokhoz, hanem csinálja meg velünk azt az üzletet, vegye át a mi társaságunkban, a mi pénzünkkel azt a képviselést... Most elmennek a katonák s mehet velük együtt maga is...

Ilyen körülmények között a bizonytalanság érzésével néz a felszabadított országrészek polgára, de különösen a zsidó és szabadkőműves érdekhálózatokkal legjobban fojtogatott nagyvárad-i ember a közeljövő fejleményei elé. Kik lesznek azok, akik a helyi közigazgatásban ke-

zükbe veszik a sorsát, kik lesznek azok, akik a törvények nagyobb megkötöttségei mellett is elhatározó tevékenységet fejthetnek majd ki a keresztény magyar társadalom megerősödése érdekében, kik lesznek azok, akiknek módjukban lesz elhárítani és megfiúsítani a törvénykijátszásokat, a falazásokat, a strohmann-rendszert, a zsidópártolást és zsidóbérencedést?

Már hallatszanak suttogások, hogy kiválasztották a személyeket. Már hallunk hősködések és látunk nekigyürkőzéseket. Ezzelünk felbátorodásokat és elszontyolodásokat egyes emlegetett nevekkel kapcsolatban.

Általános a vélemény, hogyha valahol, úgy Nagyváradon különös gonddal kell kiszemelni azt az egyént, aki a városvezetés döntő fontosságú közigazgatási szerepkörének a betöltésére alkalmas. Megdöbbenő lenne, ha akár mint polgármester, akár mint a törvényhatóság vezetője, olyan ember kerülne a városi közigazgatás élére, aki sem szociális érzékről, sem keresztény nemzeti felfogásról nem tett eddig tanubizonyosságot s belekeveredett a zsidóérdek szövevényébe.

Mi a biharmegyei és nagyvárad-i közigazgatás vezetőhelyeire tetterős, dolgozni tudó és akaró férfiakat, liberális és szabadkőműves szellemtől, román emlékektől meg nem méltéyzott, megalkuvást nem ismerő, keresztény magyar népi érzületű és szándékú embereket várunk, akiknek neve, multja és a magyar jövő kialakítására határozott formában megnyilvánított elképzelése biztosíték arra, hogy az elzsidósodottság lelki posványából és gazdasági kiszolgáltatottságából kiragadják ennek a városnak és vármegyének jobb sorsra érdemes magyar társadalmát.

Figyelje Halász Imre

szücs üzletét. Nagyvárad, Színház-u. 4
Ahol olcsón és izlősen beszerezheti szörme szükségletét. Pontos kiszolgálás.

Legujabb modellek.

Időszerű gazdasági útmutató

A visszatért országrészeknek az anyaország gazdasági rendjébe való zökkenésmentes bekapcsolódása

(Tizenegyedik közlemény.)

Szociális könnyítések.

A 60 éven felüli önálló kézműiparosok, valamint azok az önálló kézműiparosok, akiknek jövedelme túlnyomórészt napszámkeresetből származik, a megállapított adótételek felét fizetik.

Az I. és II. járadékosztályú hadirokkantok és a kézműipart özvegyi jogon folytató nők a segéd után a megállapított 8, 10 és 12 pengő adót nem fizetik.

Házalók, utazók, ügynökök adója.

Az állandó üzlethely nélkül működő házalók általános kereseti adó fejében fizetnek: 1. évi 8 P-öt, ha üzletüket egyedül és gyalog folytatják; évi 12 P-öt, ha üzletüket egyedül egy loval vagy más igavonó állattal folytatják; 2. ezenfelül minden segéd után évi 2 P-öt és min-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

den ló vagy más igavonó állat után még évi 2 P-öt.

Azok az állandó üzlethely nélkül működő házalók, akik üzletüket gépjárművel folytatják, minden gépjármű után évi 240 pengőt, ezenfelül minden segéd után évi 20 pengőt tartoznak általános kereseti adó fejében fizetni.

A külföldiek, ha mint utazóügynökök folytatnak az ország területén üzletet és a fennálló államszerződés értelmében nem élveznek adómentességet, ez után a tevékenységük után évi 240 pengő általános kereseti adót fizetnek.

Belföldi ügynökök jutalékösszegük teljes összege, illetve jutalékkövetelésük teljes összege után 3% általános kereseti adót fizetnek, amit a megbízó vállalat szavatosság mellett tartozik a jutalék összegéből levonni.

A kereseti adó kivétele.

Az adózó által február végéig beadandó adóbevallási ív és az összeírás adatai és egyéb adatok felhasználásával az adóhivatalok évenként vetik ki az általános kereseti adót. A hirtelen érdeklő bevallást a kivételnél figyelembe veszik ha az megfelelő könyvszerű adatokkal van alátámasztva. Ezért a mérleg, valamint nyereség-vesztésszámla csatolandó.

Adórögzítés.

Ha a kereseti adó jogerősen megállapított alapja a tízezer pengőt nem éri el, u. n. rögzítés következik be, vagyis amíg lényeges emelkedés nem mutatkozik, az iparos és kereskedő bevallást adni nem tartozik. Ha a helyzet úgy alakul valamely következő évben, hogy az iparos vagy kereskedő a megrozgított adóalapot soknak tartja, január végéig szabályszerű bevallás csatolása mellett felmondással elháríthatja az adóalap újabb megállapítását kéri. A pénzügyi hatóságot ez a felmondási jog viszont minden év március végéig illeti meg.

A fellebbezési lehetőségek.

A kikézsített fizetési meghagyás ellen az adófelszámolási bizottsághoz lehet fellebbezni. A fellebbezést azonban tárgyi bizonyítékokkal kell alátámasztani. Az adófelszámolási bizottság határozata ellen panasszal lehet élni a közigazgatási bírósághoz. Ugyanez az eljárás vonatkozik a jövedelem- és vagyonadóra is.

Alkalmazottak kereseti és külön adója

A munkaadó alkalmazottairól havonként illetményjegyzéket vezet s a következő hó 25-ig ezt az illetékes községi eljárási bizottságnál beadja és az adót befizeti. Az adót a munkaadó az alkalmazottak járandóságából levonja.

Az alkalmazottak u. n. különadó fizetésére

kereseti és különadó	0-10 P
20—25 pengő heti kereset után a kereseti és különadó	0.10 P
40—45 " " " " " " " "	0.60 "
80—85 " " " " " " " "	2.75 "
100—105 " " " " " " " "	4. — "
145—150 " " " " " " " "	9.10 "
80—100 pengő havi kereset után a kereseti és különadó	0.40 P
140—160 " " " " " " " "	2. — "
300—320 " " " " " " " "	10. — "
400—420 " " " " " " " "	16. — "
500—520 " " " " " " " "	28.20 "
580—600 " " " " " " " "	36. — " stb

Vállalatok társulati adója

Az általános kereseti adót magánszemélyek (egyéni cégek), közkereseti és betéti társaságok fizetik. Részvénytársaságok, szövetkezetek, korlátolt felelősségű társaságok, bányatársulatok nemkülönben az állam, a törvényhatóságok és községek vállalatai, a vasutak, takarékpénztárak stb. úgynevezett társulati adót fizetnek, amelynek új szabályozása az 1940. VII. t.c., valamint a 2.000/1940. P. M. számú végrehajtási utasításban foglaltatik.

Jövedelem- és vagyonadó.

Jövedelem- és vagyonadót fizetnek általában a természetes személyek bárholonnan származó jövedelmük, illetve vagyonuk után. Az adóköteles jövedelemhez, illetve vagyonhoz hozzá kell számítani a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak jövedelmét, illetve vagyonát is. A jövedelem- illetve vagyonadó alapja az adóévet megelőző naplári évben elért adóköteles tisztajövedelem, ha az 1000 P-öt meghalad, il-

letőleg tiszta-vagyon. Mivel az adójogi szabályok a jövedelemnél a termelési és kezeletési költségek levonását, a vagyonnál pedig a terhek levonását megengedik, igen fontos, hogy az adózó szabályszerű bevallásban pontosan kitöltse az idevonatkozó rovatokat, hogy ilyen módon már az adókiutésnél a levonási tételek szerepelhessenek. A helyes és igazságos adókiutetés előfeltétele az adózóknak jószándéku közreműködése. A jóhiszeműség a magyar adórendszerben megfelelő méltánylást talál.

(Folytatjuk.)

Kereskedőknek a legolcsóbban szállítunk üveg porcellán, lán, a tábla üveg, diszmi árukat és alpaca evőeszközöket

Eladás nagyban és kicsinyben
Komlós Testvérek Nagyvárad
(Zöldfa) Blatky Endre-u. 13. — Telefon 13 72

Együtt

Az elmúlt napokban néhány levelet kaptam Váradról, melyekben arra kérnek a levelek írói, hogy tegyek kedvező nyilatkozatot az ő megszállás alatti magatartásukról.

A leveleiket nagyjából csak futólag ismertem s ezért a közös választ itt adom meg a következőkben:

En a megszállás alatt a bihari és erdélyi magyar turisztaság, a Szigligeti Társaság, a Magyar Párt művelődési osztálya, a Református és elég gyakran a Római katolikus egyházi és művelődési intézmények keretében fejtettem ki soha nem szünetelő tevékenységet. A lelkes munkatársakkal számtalan előadás, vagy egyéb tevékenység megrendezésében, lebonyolításában vettem részt, de ott Onnel sohasem találkoztam. Nem tudom, hogy On hol, mikor és mit tett a magyar nemzeti érdekekért, tehát nem tehetek On mellett kedvező tanuságot.

Higgyék el, hogy eme nyilatkozatom megtételénél nem befolyásolt az, hogy melyikünk milyen hitfelekezethez tartozik. Sőt. Aki keresztény magyarnak vallja magát, azzal szemben sokkal szigorúbb mértéket alkalmazok.

Ezek a megkeresések juttatták eszembe, hogy a Magyar Pártban jártamkor láttam azt, hogy ott milyen sok magatartást igazoló bizonyítványt adnak ki. Most gondolkodtam afelől, hogy azok, akik ilyen tanusítványt irtak alá, vajon kellő megfontolással jártak-e el? Komoly megfontolást igényel, hogy kinek irhatunk alá nyilatkozatot, mert az még nem érdem, ha valaki nem árulta el a véle egyetlő magyarságot. Az elismerés csak ott kezdődik, amikor valaki áldozott, dolgozott és közösséget vállalt a kisebbségi sorsban szenvedőkkel.

A dolgok lényegét leghelyesebben az a vizsgálatot vezető román tiszt határozta meg, aki előtt azt hangoztattam, hogy turista klubunk nem politizált, hanem kizárólag csak sporttevékenységet fejtett ki.

„Minidegy — mondta a román tiszt — elég az is, ha csak együtt szóltanul lemennek a Körösrre fürödni, mert ez már magyar egységet jelent.”

Ez a szó: együtt, vagy egység a legtökéletesebb meghatározása, egybefoglalása mindazoknak a törekvéseknek, erőfeszítéseknek, amelyet a kisebbségi sorsban élőknek ki kell fejteniük, ha fajukat, hitüket, nemzetiségüket meg akarják menteni. A gyakorlati megvalósítás eszközei pedig: a vallási összejövetelek, ahol anyanyelvükön hirdetik az Isten igéjét, a különféle kisebbségi gazdasági, társadalmi és művelődési egyesülések, turista- és sportegyesületek, dalkör, vagy akár citerakör, műkedvelőelőadások és táncvigalmak, vagy akár „csoportos fürdés a Körösben”, csak együtt és egységben történjék, a mi népünkkel.

Kérdem azokat, akik aláírnak ilyen magatartási igazolást, hogy elmondhatják-e azokról, akikért jótállanak, hogy azok valóban együtt éltek és dolgoztak velünk a megpróbáltatás napjaiban?

Es kérdem őket, akik igazolnak, hogy saját magukat igazoltnak érzik-e, legalább saját lelkiismeretük előtt? Vajon elmondhatják-e nyugodt lélekkel, hogy együtt voltak véreikkel a sanyargatások idején.

Születés, név, vallás, társadalmi állás senkit sem tesz igaz emberré, jó hazafivá és ha kötelességteljesítésről van szó, akkor a saját fajunkhoz tartozókkal szemben sokkal szigorúbb követelményeket kell felállítanunk.

Most látjuk csak, amikor az állások betöltéséről, az érdemek jutalmazásáról van szó, hogy mily sokan vannak a hősök, a „szenvédett emberek”. Ha ezek mind ott lettek volna együtt, amikor a valóban szenvedő magyar népet, a magyar szó jegyében összegyűltünk, mindég zsufolva lettek volna a néha szomoruan kongó termek.

Könyvü az örömben együtt ünnepelni, de valljuk meg, hogy amikor például a keresztény magyar iskolák — fajunk hitünk és nyelvünk eme igaz bástyái — fenntarthatása érdekében szinte konyorogtunk az egyháziadó filerékért, nem voltunk így együtt.

Nem akarok ünnepontó lenni, de végtelenül káros volna nemzetünk jövőjére, ha mindezeket könnyen elfeledve, a tanulságot nem vennénk le a múlt hibáiból és mulasztásainból.

Jól vigyázzunk, mert most nem csak a felzabardult területeket, hanem az egész megújított Magyarországon kezdődik az új élet. Kezdődik, mert jóvátételt nemcsak ellenségeinktől kell követelnünk, hanem jóvátétellel tartozunk mi is hazánkkal és népünkkel szemben.

Uj élet fog itt következni, mely egyszerű keréktalp fordulásal nem lehet folytatása a kimult balkáni impériumnak, de nem lehet folytatása a 22 év előtti magyar életnek sem.

Több kötelességtudás és több felelősségérzet kell, hogy eltöltsön minden magyar embert a legkisebb ténykedésében is és szorosan egymás mellett, együtt kell menetelnünk nemcsak a derűs, hanem a borús napokon is.

Papp Lajos.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTC.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30 P, félévre 15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.

Időjárás

Mérsékelt szél, sok helyen köd és eső. A hőmérséklet alig változik.

MEGALAKULT A SZATMÁRI MAGYAR MUNKAKÖZÖSSÉG. Szatmár. (MTI) A szatmári értelmiségi és kétkézi foglalkozásúak Szatmári Magyar Munkaközösség néven szervezetbe tömörültek. A munkaközösség első ösz-szejeveletét az „Erdélyért” című mozgalom javára most rendezte nagy sikerrel. Az új magyar szervezet népfőiskolát állít fel, amely november 15-től főleg a munkások részére közművelődési tanfolyamokat rendez.

Iskolai értesítés. A nagyváradai római katolikus egyházközség a Notre Dame de Sion záródájában (Horthy Miklós-ut 36. sz. al) magyar tannyelvű elemi iskolát nyit. A tanítás november 15-én kezdődik. A tanulók francia és német társalgási nyelvben is oktatást nyerhetnek. Beiratkozni lehet november 8-tól a záródában.

ORVOSI HIR. Dr. Németh Béla fogorvos rendelőjét Mosonmagyaróvárról Nagyváradra helyezte át. Rendel: Hitler Adolf utca 11. sz. (volt Őri-utca). alatti; a főpostával szemben; d. 2. 9-11-ig, délután 3-6-ig.

Megnyit az egységes magyar gyorsírási, 10 ujjas gépirási, levelezési és helyesírási átképző tanfolyam, a Kereskedelmi Csarnokban, Mussolini-tér 6. I. emelet. A tanfolyamot a Kereskedelmi és Iparkamara megbízásából

Major Akos szakisk. ig. vezet.
Jelentkezni reggel 8-10. d. u. 3-8-ig lehet.

Érettségizendők figyelmébe. A nagyváradai m. kir. áll. Szent László gimnázium értesíti azokat az ifjakat, akik érettségi vizsgálatra ennél az intézményben jelentkeztek, hogy a közoktatásügyi minisztérium kiadványában a felszabadult területek középiskoláinak VIII. oszt. számára kiadott Alkotmánytani és földrajzi ismeretek című összevont tankönyvet a gimnáziumban személyesen átvehetik a délelőtti órákban.

NOVEMBER 15-ÉN LEJÁR A KAMATMENTES ADÓ FIZETÉSE. Nagyvárad. Saját tud. Mint lapunkban már szóvá tettük, a pénzügyigazgatóság november 15-ig kamatmentesen fogadja el a folyó évi harmadik évnegyed adófizetését. Ez a kedvezmény, a pénzügyigazgatóság hivatalos értesítése szerint fenti időpontban megszűnik, helyesen teszi tehát az adófizető község, ha a rendelkezésre álló időt kihasználja.

VÁLTOZÁSOK A TANÜGYI VEZETÉSBEN. Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, Nagyvárad város tanügyi vezetésében változás állott be, amennyiben a város tanügyi vezetését dr. Marcsa Dénes tanfelügyelő és dr. Kövess Sándor tanügyi s. titkár vették át. A vármegyei tanügyeket továbbra is Bendák Gyula tanfelügyelő intézi mindaddig, míg a katonai közigazgatás fennáll.

Építik a románok által megromlott vasutvonalakat. Szatmárról jelentik: (MTI) A románok által megromlott mátiszátkai és fehérgyarmati vasúti vonal kijavításán több száz ember dolgozik. A munka valószínűleg a tél beállta előtt befejeződik. Az elhanyagolt utak átépítése során 1500 munkás kap kenyeret.

RÖVIDESEN IPARHOZ JUTNAK A NAGYVÁRADI KERESZTÉNY FOGÁSZOK. Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt héten részletesen ismertettük a nagyváradai keresztény fogászok és fogtechnikusok helyzetét. Felhívtuk az illetékesek figyelmét arra a megdöbbentő arányszámra, amely Nagyváradon ebben a szakmában uralkodik. Már akkor jeleztük, hogy a keresztény fogászok megmozdulása és szervezkedése érdekeik védelmére folyamatban van. 12 keresztény magyar fogász be is adta iparjogosítvány iránti kérvényét és a kérelmet az illetékes iparhatóság kedvezően véleményezte, tekintettel arra, hogy mindegyikük 15 éve dolgozik már ebben a szakmában.

Okleveles tanár rendes és magántanulók lelkiismeretes előkészítését csoportosan is vállalja; magyar nyelv és helyesírást, gép- és gyorsírást, könyvelés-levelezést jutányosan tanít, Nagyvárad, Esőthy Ödön-u. 42., kapuval szemben.

Szigligeti Színház

A nagyszerű

Erzsébet

daljáték további előadásai:

Péntek este 8 óraker
Szombat d. u. fél 6 és este 9 óraker
Vasárnap d. u. 5 és este 9 óraker
Hétfő este 8 óraker

Mihály román király húszéves. Bukarestből jelenti a M. T. I.: A Vreme jelentése szerint Mihály román király ma tölti be 20. életévét. Antonescu és a Vasgárda vezetői nagy ünnepséget rendeznek ez alkalomból. Nagyobbat, mintahogyan eredetileg tervezték. Annyi már biztos, hogy a Vasgárda tüntető felvonulással hódol a király előtt. Az ünnepségeken megjelenik Heléna királynő is.

A FELSZABADULT MAGYAR DAL ÜNNEPE. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai dalegyesületek közel 500 dalos részvételével november 24-én nagyszabású dalünnepet rendeznek a Katolikus Körben a Főméltóságú Asszony „Erdélyért” akciójává. A felszabadult magyar dal ünnepén dr. Ripka Ferenc, a Magyar Dalosszövetség elnöke, Budapest székesfőváros nyugalmazott főpolgármestere mondja az ünnepi beszédet. Az ünnepségen az eddigi műbeosztás szerint a következő énekkarok és dalárdák működnek közre: Magyar Dalkör, Liszt Ferenc Ének- és Zenekar, Óssi-telepi Római Katolikus Énekkar, Szent József Énekkar, Erkel Zenekar, Építőiparosok Énekkara, Kálvin Énekkar, Református Kör Dal-kara és a Velencei Református Énekkar. Ezenkívül közreműködik Énekes Erzsébet hegedűművésznő, Mocskonyi Gabriella és Poplty Baba zongoraművésznők és Sarkady Pál szavalóművész. A dalünnep ismertetésére még visszatérünk.

Elítélték Ostende polgármesterét, mert veszély idején elhagyta városát. Bruxellesből jelentik: A belga büntetőbíróóság kedden hozta meg ítéletét Ostende polgármesterére és három városi tanácsosa ellen. A vádlottak elhagyták a város területét és a szigorúan körülvevett határokon túl Franciaországba utaztak. A lefolytatott eljárás során a vád és védelem meghallgatása után az összes vádlottakat büntetésnek mondotta ki a bíróság. Az ítélet alapján a polgármestert és a három városi tanácsost fejenként négyhónapi fogházra ítélték.

„Erdélyért”

Eddigi gyűjtésünk eredménye 3610.70 P
Özv. Bohum Lajosné adománya 5.— P
Krečsmáry Irénke adománya 10.— P
Összesen 3625.70 P

Apolló Filmszínházban

Paul Hörbiger vígjátéka

Kitty és a világkonferencia

Új világhíradó

Feljegyzések

A nehéz hónapok, esetleg nehéz évek elődőlő gondjait csak úgy tudjuk eloszlatni, ha szociális lelkiismeretét állítjuk oda közösségi életünk spiritus motorául. Erre már többször rámutattunk ezen a helyen. Nem lenne azonban egész és egységes a helyzettel adódó kérdések feltárása, ha tulságosan nagy gazdasági szerephez jutott kényszerű vendégeinknek, a zsidóságnak magatartásáról megfedekezünk.

A zsidóságtól nem várunk és nem követelünk szociális lelkiismeretét, legalább is iránnyunkban nem. Elég lesz, ha a maguk szociális kérdéseit megoldják és ezzel is tehermentesítik a nincstelen magyarok tömegeinek megsegítésével törődő hatóságokat és szociális intézményeket. Tennyvalójuk így is lesz elég. Zsidó részről hallottam, hogy a zsidó gazdagok és a zsidó szegények között meglehetősen nagy szakadék és ezt a helyzetet csak a közös bajba jutottak összetartása enyhíti. Ebből az állapottól mi is látunk annyit, hogy a zsidó gazdagok és a mi urainkat több közös érdek- és gondolkodásbéli szál fűzi egymáshoz, mint saját népi rétegeikhez. A szociális lelkiismeret egyformán beteg mindkét oldalán.

Bennünket a zsidósággal kapcsolatban az érdekel, hogy amíg közöttünk vannak, addig ne állítsanak akadályokat elének amugy is nehéz utunkra és bosszuvágyukat, gyűlöletüket fékezze meg. Azt talán mégsem kell bizonyítanunk, hogy Magyarország nem a zsidóság szerzeménye, amelyet erőszakosan ki akarnak most szakítani a „jogos” tulajdonos hatalmából. A sértődöttséget és a dacos duzzogást is csak annyiban nézhetjük el, amennyiben nem járnak súlyos következményekkel az ország gazdasági életére. Ha a vállalat zsidó tulajdonosa nem tudja és nem akarja megérteni az idők parancsát és nem hajlandó üzemét a közös szolgálatába állítani, az már nem is a szociális lelkiismeret hiánya, hanem szociális büntény. Ezt már nem lehet sértődöttséggel, zsidó világfájdalommal megmagyarázni és megérteni. Magyarországon a magyar boldogulást nem akadályozhatják meg az ilyen szempontok.

Ha a zsidóság megbolygatott darázsészka abban reménykedik, hogy a „sanyargatás” szomorú korszaka rövidesen megszűnik, akkor nagyon téved. A keresztény és nemzeti Magyarország már csak előre haladhat azon az uton, amelyen megindult. A mostani zsidótörvényt még szigorubb fogja felváltani. A törvények megtartásának órei még éberebbek lesznek. A közélet irányító polcaira végül is gerinces, becsületes, független férfiak kerülnek, mert a liberálisizmus protekciós és a korrupció finom művészetével telített gardája lassan kihál. A szociális és népi gondolat örök igazságain nevelkedett nemzedék lassan átveszi az irányítást. A legnagyobbok derűlátás kell tehát ahhoz, hogy a zsidóság régi pozíciójának visszaszerzését álmodja bele ezekbe a kilátásokba.

Pillanatnyilag csak figyelmeztető szóval tudunk a zsidóság felé fordulni. Higgyék el, hogy a szabotálás legfinomabb próbálkozásait is észrevesszük. Higgyék el, hogy suttogó propagandájukkal a szándékolttal ellenkező hatást érik el. A rosszindulatu magatartás csak megnehezíti az amugy is kényes folyamatot. A zavarnak pedig, amit esetleg okoznának, csak rájuk nézve lehet kellemetlen következménye.

Magunk között a szociális lelkiismeret felébresztését és felfokozását akarjuk. A zsidóságtól elvárjuk, hogy állampolgári kötelességeinek minimumát teljesítse. Legalább is addig, amíg még itt élnek hazánkban. (P. I.)

Temetés. Tobolik Béla 19 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután 3 óraker lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Adományok a menekültek javára. Nagyvárad város népjóléti ügyosztálya közli, hogy a Nagyváradon tartózkodó menekültek segélyezésére a következő újabb pénzbeli adományok érkeztek: Október 26-án: Vadas Jenő 30.00 P, Gobra Ernőné 0.80 fillér, október 27-én: Kurtág Dezső 25.00 pengő, október 28-án: Urszinyi Józsefné szálláspénzből 12.00, Dochmóczy Antal 1.40, Papp Ferenc 16.66, Névtelen adakozó 6.00, Czitter Zoltán szálláspénzből 16.80 pengőt, október 29-én: Interexim R. T. 60.00, Csonka István 8.33, Korvin István szálláspénzből 2.60, Rosenberg Emil szálláspénzből 1.04, Református elemi iskola növendékei 3.27 P, okt. 30-án Szebeni József 5.72, Goldberger Irén 4.20 pengőt, november 31-én: Gáll Gábor 4.20 pengőt, november 2-án debreceni református egyház fillér egylete 50.00, Nagyvárad gyűjtése halottaknapj sirdiszfés megváltás címén 11.66, Román Hitelbank nagyváradai kirendeltsége 150.00, Vegyi és Elelmiszter R. T. 33.33 pengőt, november 4-én: Banca Romaneasca 100.00, dr. Lestyán Endre utján a templomi hangverseny jövedelme 505.86, november 5-én: Premontrei Rendház 4.90 pengőt, november 6-án: Pannónia kávéház személyzete 15.00, Pannónia kávéház zárgondnoka 10.00, Pannónia szálloda személyzet 7.00 pengőt.

Megjöttek
a híres pesti cigányok

Kóczé Laci

zenekara játszik a
„Kispipában“

A legrövidebb időn belül Erdélyben is folyósításra kerülnek az önállósulási kölcsönök

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács ülése

Kolozsvár. Saját tud. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács november hó 4-én gróf Béli Kálmán elnöke alatt ülést tartott, amelyet az értelmiségi kormánybiztosság részéről a Tanács meghívására dr. Kultsár István miniszteri osztályfőnök, kormánybiztos is résztvett. A Tanács ülésén legelső sorban Erdély gazdasági életének átállításával kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott. Megállapítást nyert, hogy e téren a tendők két irányúak. Megfelelő előfeltételek fennforgása esetén támogatásban kell részesíteni azokat, akiknek ipari téren való önállósulása éppen magyarságuk miatt ezideig nem volt lehetséges, másrészt gondoskodni kell arról, hogy azokon a vidékeken, ahol az ipari és kereskedelmi élet zavartalanul megfelelő cégek hiányában biztosítottak nem tekinthető, új keresztény existenciák létesíthetnek. A Tanács tisztában van azzal, hogy ezek a kérdések sürgető megoldásra várnak és éppen ezért az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek intézésével megbízott kormánybiztossal történt megállapodás alapján a kölcsön folyósítása körüli eljárás nagy mértékben leegyszerűsítetik. Részletesen megvitatta a Tanács mindazokat a feltételeket, melyek mellett az önállósulni kívánó egyének gyors segítséghez juttatásának kérdése megoldható.

Figyelemmel az egyes helyeken megnyilvánuló helyi szükségletre és üzletviszonyokra, a kérelmeket véleményező Erdélyrészi Gazdasági Tanács véleményezéseivel előnyben fogja részesíteni azokat a pályázókat, akik oly helyeken kívánják önállósulni, ahol a szóbanforgó szakmában a közellátási s nemzeti szempontok figyelembevételével hiány mutatkozik. Az üzleti lehetőségek kikutatása céljából a Nemzeti Önállósítási Alap a Gazdasági Tanács által rendelkezésre bocsátott szakértők igénybevételével a helyszínen fog tájékozódni. A kölcsön igénybevételének módozatait az Erdélyrészi Gazdasági Tanács néhány napon belül megfelelő módon az érdeklődők tudomására fogja hozni. A különleges helyi és erdélyi szempontok figyelembevételét az Erdélyrészi Gazdasági Tanács véleményezése biztosítja.

A gyors elintézés lehetővé tétele érdekében a visszacsatolt területi kölcsönök tárgyában az Önállósítási Tanács — legalább is az első időkben ilyesírt Erdélyben fogja tartani.

Részletesen megvitatta a Tanács az átképzés kérdését is, hogy az eddig más pályán működött, de most a gazdasági pályákon elhelyezkedést kereső egyének megfelelő átképzés és szakképzés megszerzése után mielőbb existenciát találjanak. Az átképző tanfolyamok megszervezésénél a kormánybiztos tekintettel lesz arra, hogy legelső sorban azokban a szakmákban rendeztesenek tanfolyamok, ahol kereskedőkben, vagy iparosokban a legnagyobb hiány mutatkozik.

A Tanács ezután a visszacsatolt területi gyáripár termelésének biztosításával és versenyképességével foglalkozott. Szükségesnek tartja oly intézkedések mielőbbi megtételét, melyek a különböző tehertételekkel és adótételekkel dolgozó erdélyrészi gyáripárnak az anyaországi gyáripárral szemben való versenyképességét biztosítja. Ezzel kapcsolatban az adóztatás kérdése is megoldásra vár. Gondoskodni kell arról,

hogy a régi román adókvetés alapján ezidőszent teljesített fizetések a magyar adóhatóságok által megállapítandó adók összegébe beszámíttassanak. E kérdésnek kalkulációs szempontból igen nagy jelentősége van. Sürögős szükség van arra is, hogy az anyaországi alacsonyabb forgalmiadótelemek éppen a versenyegyenlőség biztosítása érdekében a visszacsatolt területekre is azonnal kiterjesztessenek.

Az üzemi fűtőanyag biztosítása érdekében a Tanács úgy határozott, hogy addig is, amíg az erdélyi gyáripár fűtőberendezéseit az új helyzetnek megfelelően átállíthatja, a fűtőanyag olcsóbbá tétele érdekében a kormánynak javaslatokat tesz.

Foglalkozott a Tanács a hitelezés körüli nehézségekkel is. Ezek a nehézségek abból is adódnak, hogy a telekkönyvi hatóságok működését ezideig még meg nem kezdték, így a hitelképesség megállapítása igen körülményes és a hitelnyújtást hosszadalmassá teszi. A bankkamatláb leszállításával kapcsolatban a Tanács elhatározta, hogy a megerősödésre váró visszacsatolt területi bankok problémáinak megoldása tekintetében illetékes helyen konkrét javaslatokat fog előterjeszteni.

Az erdélyrészi endőbirtokosok és fatermelők helyzetével kapcsolatban a Tanács hangoztatta annak szükségességét, hogy a fatermelők és fatermelők tevékenységének útjában álló akadályok mielőbb elháríttassanak. Különösen a Székelyföld szempontjából bír nagy jelentőség az a probléma. A közeljövőben várható, hogy a közgazdasági lehetőségek javulni fognak és a faárak megfelelő hatósági megállapítása is hozzá fog járulni az épület- és tüzfaforgalom megindításához. Igen fontos a fatermelők hitelre való ellátásának kérdése is. Ebben a vonatkozásban illetékes helyen már tárgyalások vannak folyamatban és megvan a remény arra, hogy azok hamarosan eredményre fognak vezetni.

A Gazdasági Tanács ezután behatóan foglalkozott az erdélyrészi szövetkezetek különböző problémáival és részletesen megvitatta azokat a feltételeket, amelyek az eddig jól bevált szövetkezeti hálózat további egészséges kiépítését lehetővé teszik és elősegítik. Örömmel vette a Tanács tudomásul, hogy a szövetkezeti mozgalom erőteljesen fejlődik és máris igen nagy számmal alakultak új szövetkezetek és további szövetkezetek alakulása is várható.

Merano szálloda

BUDAPEST IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Pensiórendszer. Igen mérsékelt
árak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemesebb családi
ház a Belváros szívében

Cáfol a román kormány: „Nem özőnlenek naponta újabb német csapatok Romániába“

Bukarest. (Stefani.) A román kormány a leghatározottabban cáfolja azt a külföldi rádióállomások részéről terjesztett hírt, amely szerint naponta újabb német csapatok özőnlenek Romániába. Megjegyzik ezzel kapcsolatban, hogy a Romániában lévő német csapatok száma nem haladja meg és nem is fogja meghaladni a két kormány között a román hadseregnek német katonai küldöttség közreműködésével történő újjászervezés céljából előre meghatározott létszámát. Bejelentik egyébként, hogy rövidesen megkezdődnek a gyakorlatok a Romániának szállított hadianyaggal.

Mézeskalácsüzemet állít fel az Országos Méhészegylet

Részletesen beszámoltunk a Méhészegylet és a Méhészek Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezte működéséről. Megemlítettük, hogy a magyar méhésztársadalomnak meglehetősen nagy nehézségekkel kell megküzdnie, mert a cukorelosztást korlátozó rendelkezések életbelépése után nem állt rendelkezésre a méhek etetéséhez kellő cukormennyiség. Az elmúlt évek méztermelését károsan befolyásolta a szokatlanul rossz időjárás, olyannyira, hogy a méztermelés csaknem a negyedére csökkent.

Mindezek ellenére a Méhészegylet hatékonyan segítette elő a méhészek nemzetgazdasági szempontból is fontos kívánságainak teljesítését és a pénzügyminiszter, valamint a földművelésügyi miniszter megértő támogatása révén sikerült a szükségleteket — habár csak részben is — biztosítani.

A nemzetgazdasági érdekekre való tekintettel a földművelésügyi minisztérium méhészeti és kertészeti osztályán állandóan folynak a tanácskozások a méztermelés fokozása érdekében és felmerült az a terv is, hogy a méhészetet képesítéshez kössék. Ezt az elgondolást azonban véglegesen elvetették, mert hiszen, ha a méhészetet képesítéshez kötnék, a termelés hosszú évekre lényegesen alatta maradna a rossz évek termelési eredményeinek. A Méhészegylet szintén ilyenértelmű előterjesztéssel élt a felmerült gondolatnál szemben és továbbra is a jólbevált úton kívánnak haladni: mert hiszen méhészetrel eddig is csak azok foglalkoztak, akik megfelelő hozzáértéssel rendelkeztek.

A Méhészegylet cél tudatos ügyvezetése révén pár év alatt komoly értéket képviselő székhatat vásárolt a Csokonai-utcában, ahol a fővárosba utazó tagok részére otthont rendezett be. Az otthont értékes könyvtárral szerelték fel, amely az egyesület tagjai részére hasznos tanácsadással szolgál, ezenkívül a vidéki egyesületek részére szakkönyveket küldenek ki a méhészet fejlesztése érdekében. A szövetkezet nagy gondot fordít arra is, hogy a kivitelre kerülő mézet az Országos Kémiai Intézet felülvizsgálta és ezáltal a magyar méz már eddig is megalapozott jó hírnevét fokozza.

A Méhészegylet szövetkezte most rendez be mézeskalácsüzemet is, ahol újabb alkalom kínálkozik a méz kedvezőbb értékesítésére. Az üzemalapítások közül kétségtelenül kiemelkedik az a tény, hogy ugyancsak a szövetkezet rendezi be mézgyenlősítő üzemét, amely mondhatni Európa egyik legmodernebb üzeme. Az egyenlősítő üzem célja, hogy a kivitelre kerülő méz állandóan egyforma minőségű legyen. A feldolgozó telepeket a közeljövőben helyezik üzembe.

SZÍNHÁZ

Ünnep a Szigligeti Színházban

Szilágyi—Huszka „Erzsébet” című daljátékával nyitotta meg kapuit a színház

Mámorosan forró, ünnepi estje volt csütörtökön a Szigligeti Színháznak. Ez a finom-mivű, bársonyosan és szikrázóan szép ékszerdoboz — mert szakadozott, kopott kárpitjait, avitt aranyozását is biborlóná és ragyogóvá varázsolta az illúzió lángja — régi fényében tündökölt és csillogott megint. Estélyiruhás, ünneplő közönség töltötte meg a nézőteret, mert valóban ünnepeste volt ez: a magyar színjátszás hagyományos útján, szabad szívvel és szabad lélekkel hangzott fel végre a magyar szó a rivalda szelén...

... Volt itt színház az elmúlt húsz évben is. Olyan színházunk volt, hogy büszkék lehetünk rá. Színészeink művészek voltak a szó leg-tisztább értelmében véve s elhivatottságuk biztos tudatában hittél, tüzzel, szenvedélyességgel őrizték a régi tradíciót. Olyan hittel hirdették itt a magyar igét, a magyar gondolatot, olyan művészettel ragyogtatták a magyar tehetséget, hogy ellenséges érzelmet idegenek is tisztelettel, megbecsüléssel lépték át e színház csarnokát és áhitattal ültek a nézőtérben, belefeledkezve abba a bűvös varázslatba, amit a játék jelentett. Pedig milyen kevés volt, milyen kevés lehetett az, amit ők, az idegenek kaptak! A mi számunkra szimbólum volt itt minden magyar szó, titokzatosan szép, rejtett értelme volt minden mondatnak, minden gondolatnak és taglejtésnek. Nem komédia, nem színjátszás volt az a szó hétköznapi értelmében, hanem templomi áhitat, belefeledkezés a nyelvünkbe, a kultúránkba, megújulás és megerősödés, remény és bizakodás. Solymosán Magda és Fényes Aliz művészei virult itt ki csodás színpompában, babonás szépségben, Nagy István volt a férfiideál megtestesítője, Tompa Pufi bölcs humora, székelv és tehetsége töltött meg élettel, elevenséggel sok suta, lapos színpadi szerepet s Tóth Elek szíjas, kemény magyar alakja emelkedik még ki robusztus erővel az erdélyi színészek tehetős, kedves együtteséből, ahogy most hirtelen visszapillantunk... Amikor ők a színpadra léptek, a kényszerű cenzúrában megcsönkített szöveg is megszépült, átforrósodott és töretlenül, gyujtótüzzel szárnyalt szoban, énekekben, dikcióban. S mi megértettük, kiértünk belőle az is, amit a cenzúra könyörtelenül kiirtott... Ezért van, hogy most, amikor végre szabad szívvel és szabad lélekkel hangzott el itt újra a magyar szó, hálátelt szívvel, tisztelettel és elismeréssel fordulunk feljebb s azok felé, akik színházat játszottak s színházat csináltak az elmúlt húsz év alatt. Hősök voltak ők, a megfélemlített magyar gondolat, a bujdosó magyar szó hordozói, igehirdetői és megszállottai. Nélkülük a lelkünk visszhangnélkülibb, daltalanabb, a szívünk üresebb és szegényebb lett volna... Azok a színészek, akik ma este megszólaltak a rivaldafényben s magukon érezték egy ünneplő tömeg, egy gyönyörű közönség lázas és könnyes tekintetét, még javarészen újak, ismeretlenek előttünk. Ezért — ha szabad — arra kérjük őket, hogy legyenek méltóak elődeikhez, akik lemondások és áldozatok között szolgálták itt a magyar színházat. Kövessék őket a művészet tiszteletében, emberi magatartásban, s ha kell a lemondások

közt is, amíg egymásratalál a színpad és a nézőtér közönsége.

Az a sitergően forró atmoszféra, az érzelmeknek az a lelkes és rajongó fellángolása, amely a tegnapi estét annyira átfűtötte, arra enged következtetni, hogy ez az egymásratalálás talán nem lesz nehéz...

A fenyőillatos, díszes nézőtér zsúfolásig megtelt s az ünnepi műsor első számaként elhangzott a Hymusz. Az ünnepi megnyitólőadást dr Farkas István kultúratanácsos, a város közművelődési osztályának vezetője mondotta. A színjátszás igazi céljáról, a színművészet hivatásáról beszélt. Lelkesítően szólt a közönséghez, amely önmagát emeli fel s önmagával szemben teljesít kötelességet, ha a színházlátogatás lélekemelő örömét megszerzi magának s ezáltal egyben biztosítja is a magasszínvonalú színházat. Végül a színészekhez fordult s művészi küldetésük, elhivatottságuk lelkiismeretes, áldozatos teljesítését kérte tőlük is. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után, amely a maga frázistalan, kultúralt hangjával mindenkit megkapott, H. Csighy Ella, az ismert ének-művész adott elő magyar műdalokat. Csighy Ella hangja tiszta és üde szárnyalással töltötte meg a nézőteret. Agyagfalvi Hegyi István, a Petőfi Társaság titkára, a Szigligeti Színház megnyitására írt prólogusát adta meg elő, majd a nyitány elhangzása után jellebbent a függöny, és megkezdődött az előadás.

Áhitatos csend ül a nézőtérben. A közönség kipirult arccal, visszafojtott lélegzettel és megigézte hallgatta a szabad magyar beszéd, a szabad magyar ének csapongó szárnyalását. Szerencsés gondolat volt, hogy az állandó szintársulat első műsordarabjaként az „Erzsébet” című daljátékot tűzték előadásra. Legendásan, poétikus szövegű történelmi epizód képezi a Szilágyi—Huszka-operett alapanyagát. Ez az epizód Erzsébet királyné meghatóan jóságos, fehértárny alakja köré szövődik. A daljáték választékos, izléses hangjával elűt az átlagoperettektől s így az igényesebb közönség is zavartalanul, kellemesen elszórakozhat a hosszú — talán túlságosan hosszú — előadás alatt. Amellett természetesen mutatós, festői tablók, drámai iramú cselekményt, derűs, kedves jeleneteket is bőven kínál a hatásos téma, amit a szerzők sem zenében, sem prózában nem hagynak kihasználatlanul. Az operett lelkesítő és rendkívüli hatása abban a szimbolikus értelmezésben rejlik, amely a történelmi elnyomatás nehéz éveit s a nagy lelki felszabadulást, amelynek most magunk is mindannyian részesei voltunk, olyan élményszerűvé teszi számunkra.

A színészek lelkes igyekezettel szolgálták az előadást, amely mindvégig sima, zökkenőnélküli volt. Erzsébet királyné szoborszerű szerepében Sivó Mariát, a társulat drámai hősnőjét ismertük meg. Fojtott, perzelően forró hangja, ösztönös játéktehetsége igazi értéket sejtet, aki megfelelően nagy szerepben komoly művészi élményeket ígér. Mellette két fiatal szubrett, az özikeszerűségében és szöke szépségében is megkapó Jurik Ica s az eleven és libbenően könnyed Komlós Juci hódította meg egy-csapásra a közönséget. De játékban és éneklésben egyaránt kellemes meglepetése volt az előadásnak D. Kovács József Nagy Ferenc, Kamarás Gyula, Róna Dezső, Pálffy György, Odray Géza, R. Horváth Mici, Bereng Béla és a többi szereplők is, akik mind stílusosan illeszkedtek be az előadás keretébe. A közönség szeretettel látta viszont két régi ismerősét T. Pogány Jankát és Körösy Jucit is.

A színpad mutatós, színes, illatos volt, a

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőbe erdélyi testvéreinket szeretettel várjuk. Olcsó féli átalánykurák. Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-tér 3

díszletek illúziókteljesen szépek s a körültekintő, gondos rendezés Tihanyi Vilmost, az egyik legjobbnévű magyar operettrendező hozzáértő rutin munkáját dicséri. A zenekart Szatmáry Endre karnagy vezényelte lendületesen és biztos kézzel.

Mindent egybevetve, komoly elismerés illeti a színház két igazgatóját Putnik Bálintot és Szatmáry Endrét, akik a régi hagyományok szellemében, minden igyekezetükkel jó színházat akarnak teremteni. A többi a közönség dolga! És rövidesen megmutatkozik, hogy megérdemli-e a város magyar közönsége a jó színházat. Ennek a közönségnek is megvannak a kulturális hagyományai. És hisszük, hogy nem lesz méltatlan a hagyományokhoz.

Béltékylászló.

A Szigligeti Színház csütörtök esti megnyitólőadásán egyébként Huszka Jenő, az „Erzsébet” című operett illusztris komponistája is megjelent s az előadást, amelynek egyrészét hanglezemre vették, pénteken este fél 7 órakor közvetíti a pesti rádió.

Heti műsor:

Péntek este 8 órakor: **Erzsébet**, A. hórletben
Szombat délután fél 6 órakor: **Erzsébet**,
Szombat este 9 órakor: **Erzsébet**,
Vasárnap délután 5 órakor: **Erzsébet**,
Vasárnap este 9 órakor: **Erzsébet**,
Hétfő este 8 órakor: **Erzsébet**, B. hórletben.

A színházi iroda közleményei. Miután a szombat estére hirdettet Palló Imre és Nagy Izabella dalegje technikai akadályok miatt el lett halasztva, helyette szombaton este 9 órakor az óriás sikerű „Erzsébet” lesz a színház műsorán, mely előadásra jegyek már válthatók a színház pénztáránál!

Az „Erzsébet” mindent megdöntő sikere. A csütörtökön este bemutatott Huszka—Szilágyi daljáték, az „Erzsébet”, minden eddigi sikert megdöntött. A színház operettegyüttese, amely a legkiválóbb erőkből lett összeállítva, igazolta mindenben a hozzáfűzött reményeket: jött és győzött! Tihanyi Vilmos mestéri rendezésével olyan előadást produkált, ami méltán felvetheti a versenyt bármely budapesti operett-színház előadásával. A mesés szöveg, a bűbajos muzsika a zsúfoltt ház közönségét valóságos frappirozták, amit igazol a perccenkénti nyílt-színi taps, az ismétlések és a felvonásvégi szüneti nem akaró tapsorkán. Az operett olyan kiállításban került a néző elé, ami szinte elbűvölő, a ragyogó új díszletek és ruhák eszményszámba mentek. A szereplők művészi játékkal szinte felülmúlták önmagukat, tudásuk legjavát adva, olyan előadást nyújtottak, ami sokáig emlékezetes marad annak, aki ezen az ünnepi díszelőadáson résztvevett.

Az operett főszereplői Sivó Mária, Jurik Ica, Komlós Juci, T. Pogány Janka, Körösy,

„Visszatértünk!”

Leitner Ferencz vette át ismét a **Kékmacska étterem** vezetését. — A nagyváradi és vidéki magyar uritársaság legjobb találkozóhelye, kilünő magyar konyha és magyar italok. Estenként HANZA JANCSI pompás zenekara játszik

Frenczel Sándor üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Épület üvegezés
Képkerekezés
Nagyvárad, Szt.-János utca 44
Telefon: 19-13

Juci, Horváth Mici, Borsos Mancsi, Rappert Dódi, Kamarás Gyula, D. Kovács József, Pálffy György, Nagy Ferenc, Odray Géza, Barsy Béla, Róna Dezső, Berengh Béla, Solti Miklós, Náday Pál, Sztankovics Endre, mindenben hozzájárultak a darab nagy sikeréhez, valamint Szathmáry Endre karnagy, aki a legkifogástalanabban dirigálta a kibővített zenekart.

Az „Erzsébet” daljáték további előadásai péntek este 8 óra, szombaton délután fél 6, szombat este 9 órakor, vasárnap d. u. 5 és este 9, valamint hétfő este 8 óra.

Az óriási érdeklődésre való tekintettel jegekről tanácsos lesz elővételben gondoskodni.

Wojticzky Emmi és Szilágyi Erzsébet társaságában hangversenyt ad Sallak Pál Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i közönség régi kedves ismerőse látogatta meg tegnap szerkesztőségünket. Azt hisszük, kevesen vannak itten, akik vagy Nagyváradról, vagy a rádió hangszórójából ne ismernék Sallak Pálnak, a várad-i gyalupad mellől elindult énekművésznék a nevét. A kitűnő hangú tenoristát Nagyváradon fedezték föl s nagyvárad-i pártfogók támogatásával és segítségével jutott föl néhány évvel ezelőtt Budapestre. Rövid hetek múlva már a rádió mikrofonja előtt csendült föl a hangja s a fővárosi lapok kivétel nélkül elismerték tehetségét és művészi képességeit. Azóta a rádió hétről-hétre műsorába iktatta Sallak Pál énekszámait s a képeslapok, rádiólapok hasábjain sűrűn találkozunk fényképével.

Sallak Pál most a folszabadulás után, néhány heti pihenésre érkezett haza Nagyváradra. Régi ismerősei, barátai meleg szeretettel köszöntötték s hiába hangoztatta, hogy „senki sem próféta saját hazájában” — a pártfogók és ismerősök hosszas kérésére elhatározta, hogy november 30-án hangversenyt ad a Magyar Házban.

A hangversenyen Sallak Pálon, a nagyvárad-i közönség régi kedvencén kívül föllép Wojticzky Emmi a magyar rádió zongoraművésznője és Szilágyi Erzsébet tudapesti hangversenyének vezetője. A két művésznő külön erre az alkalomra érkezik majd Nagyváradra. A műsort olyan számokból állítják össze, hogy a hangverseny valóban igazi művészi eseménye lesz a városnak.

Folyóirat-szemle

Biztosítási Lexikon. Ezen a címen Fejérváry Ervin biztosítási szakíró, sajtókamarai tag szerkesztésében a biztosítás elméleti, gyakorlati, technikai és jogi kérdéseit lexikálisan ismertető szakkönyv jelenik meg. Az anyaországhoz most visszatért országreszreken fennálló biztosítások a magyar biztosító magánvállalatokhoz kerültek vissza, tehát most minden biztosítási kérdésben újból a magyar vonatkozó törvények és rendeletek irányadók. Eppen ezért a visszacsatolt erdélyi és keletmagyarországi területen lévő iparvállalatoknak, földbirtokosoknak — de általában mindenkinek, kinek biztosítási kérdésekkel gyakrabban kell foglalkozni, — érdeke, hogy ebben a nagy és fontos kérdéskörben kiismerje magát. A Biztosítási Lexikon pontos utbaigazításokkal szolgál. A könyv bolti ára 1250 pengő, de a Magyar Lapok kiadóhivatala utján 10 pengő előjegyzési áron megrendelhető.

Megjelent a Magyar Nők lapjának legújabb száma. Papp Jenő, a kiváló esztétikus, az országos hírvéradókrónikás szerkesztésében megjelenő Magyar Nők Lapja a művelt magyar családok legkedveltebb szepirolalmi folyóirata. A lap nemcsak irodalmi fajsúlyát a hasábjain megjelenő legkiválóbb írók írásai fémjelzik. A lap munkatársai között találjuk: Bókay János, Márai Sándor, Hunyady Sándor, Zilahy Lajos, Ignác Rózsa, Nagyiványi Zoltán, Izsák-Gyarmathy László, Nagy Lajos, Nyíró József, Mezőssy Mária Bónyi Adorján, Pánczél Lajos, Péczely József, Gyomay György, Nagy Méda, Csurka Péter, Szentgyörgyi Ferenc ragyogó ötletű szórakoztató novelláit, cikkeit, utleírásait, stb. A lap szellemi részét kiegészíti háztartási rovata, színes divatminta, kézimunka- és gyermeklap melléklete. Kívánságára díjtalan mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.

A hét eseményei a Drótkézfőben, a magyar közelet népszerű tréfás hetilapjában most is derűt fognak kelteni a közönségnél. — A satira és a humor fegyverével bátor magyar munkát végző lap ma már az ország legeldegottabb helyén is hozzáférhető. Kiadóhivatala: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 35.

Jugoszlávia belső válsága megoldódott

Az angol bombázás új útakra tereli a jugoszláv külpolitikát

Róma. (MTI.) A *Popolo di Roma* belgrádi tudósítója szerint Monasztir angol bombázása, eltekintve az ártatlan áldozatoktól, jelentős

szolgálatot tett Jugoszláviának. Ez a bombázás ugyanis kirobantotta azt a válságot, amely hamu alatt már régóta lappangott. Ez a válság most Nedics tábornok távozásával megoldódott. Kedden éjjel a jugoszláv minisztertanácsban heves vita folyt. A jugoszláv kormány becsületes politikai felelősségérzettel elvetette azokat a

rendkívüli intézkedéseket, amelyeket Nedics tábornok akart életbeléptetni. Pál kormányzó herceg a kormánynak adott igazat és Nedics tábornok kénytelen volt visszalépni. Távozásával a jugoszláviai légkör villamossággal telítettsége csökkent és bizonyos nyugalmi állapot következett.

Kereskedelmi átképzőtanfolyam az önálló és önállóságra törekvő kereskedők és iparosok számára

A közhatalok megrohanása után még mindig sokan maradtak állás nélkül olyanok, akik eddig szabad pályán működtek vagy különböző képesítésükkel alkalmi foglalkozást űztek. Legtöbben önálló kereskedelmi vagy ipari pályán szeretnének elhelyezkedni, illetve megmaradni, de szükségét érzik, hogy adminisztrációjuk vezetését önmaguk is elvégezhessék. Valamint sokan igyekeznek magánhivatalokba jutni. Mindezek szakmai ismeretek kiegészítését igyekszik pótolni a Nagyváradon néhány nap múlva megnyitott kereskedelmi tanfolyam, amelynek létesítését hivatalosan is jóváhagyták már a melyet, mint egyedüli ily jellegű intézményt, a tanügyi hatóságok lelkesen támogatnak. Az előadásokat a helybeli kereskedelmi iskola rendes tanárai — a különleges szempontokat figyelembe véve — olyan tanmenet alapján tartják, hogy azt a gyakorlati életben azonnal hasznosíthassák a tanfolyam hallgatói. A sürgető szükségre való tekintettel néhány nap múlva megkezdődnek a felvételek. Legközelebbi számunkban közölni fogjuk, hol, mikor és milyen tantárgyakat lehet hallgatni és milyen feltételek mellett.

Arcárcikletek

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást keres

Bukaresti
menekült divatszalon tulajdonosnő szabásnő, vagy műhelyi elfoglaltságot keres. — Hához is megy. Csátary Margit, Costa Foru 12.

Keresztény
fiatal uriaszony kezdő minőségben, lehetőleg vidéki irodában, alkalmazást keres. Fodor Alice, Nagyvárad, Nilgesztelep, volt Sinaia-ut. 29.

Lakás

Kiadó
modern új 1 és 2 szobás komfortos lakások a vasútállomás és vilamos megálló mellett, központi helyen. v. Balan-utca 5. Portásnál.

Kiadó
magánháza butorozott szoba, különbejárattal konyhával is. Görbe-u. 9. szám.

Kétszobás
udvari lakás mellékkeliségekkel azonnalra kiadó. Akadémia-u. 4.

Kiadók
2, 3 és 4 szobás hallos, modern lakások. Nagyvárad, Hitler Adolf utca 24. Telefon 11-04.

Butorozott,

elegáns garzon lakást keresek központban, katonatisztnék. Címét a kiadóhivatalba.

Adás-vétel

JÓKARBAN
levő használt téliakbát és felöltő sürgősen, olcsón eladó. Gim: Timár utca 5. Megtekinthető a házigazdánál.

Jó
őcska téglá 1600 db olcsón eladó. Széles-utca 30. szám.

Művészi kivitelű tiszta gyapju **magyar perzsák** nagy választékban. Szönyegjavítás, tisztítás székszerűen **Csekő** Teleki-utca 56.

4-5 szobás
komfortos családi házat veszek készpénzért. Ajánlatokat „Házvétel” jellegre a kiadóhivatalba kérem.

Egy mély
sötétkék gyerekkocsi, 2 nagy káposztás hordó, 1 vaskályha eladó. — Rác Zoltán-utca 27.

Sürgősen

eladó házak, 2 szoba, konyha, speizos ujház, ára 3800 pengő, 114.000 lei. **Családi okok** miatt új ház, nagyállomás közelében 3 szoba, konyha, speiz és kert, ára 3823 pengő 115.000 lei. **Eladó és elcserélhető** még sok kisebb, nagyobb házak, szőlők, birtokok, malmok, gyár üzemek, stb. Vekerdy Kálmán 21 év óta fennálló ingatlanforgalmi irodája. — Nagyvárad, Széles-utca 28.

Használt
Zephir kályhát keresek. Cim a kiadóban.

Különféle

Keresek
garzon szoba berendezést. Ajánlatot Aradi-ut 45. sz. kérem.

Bélyegét,
régii levelet, gyűjteményt veszek. Ajánlatokat levélben „Bélyeg” jellegre, Mosse, Rákóczi-ut 13.

Villámzár
javítás Singer műszerész, gépjávitó műhelyében. Szilágyi Dezső-utca 6.

Butor puccolást
szakszerűen vállalom. Telefonhívásra jövök. Balogh István. Telefon 13-55.

Iratok

fordítását és másolását hitelesítette gyorsan eszközözi „Express” ügynőnk. Nagyvárad Széchenyi-tér 12.

INGATLANT

venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr. Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2.

Köttő,

horgolt ágykabátok, gyermekruhák, fejkötők, sálak raktáron. Gyönyörűen javított szettert, sít-ít. Harisnyatalpalás, szemzedés, kesztyűjavítás Bodánénál, Kossuth-u. 16. Kézimunkaüzlet.

Allást nyec

Kertész
szerény igényű üveg-házhoz, parkhoz, zöld-ségtermeléshez értő azonnali belépésre felvétetik. Részletes pályázat, Hosszupályi gazdaság, Hosszupályi, Bihar megye küldendő.

Elveszett

Elveszett
Tóth György névre szóló vasuti arcképes igazolvány. Megtaláló adja le jutalom ellenében Pál-utca 8. sz. alatt

KIADÓTULAJDONOS:
szent László-nyomda Rt
Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomdai igazgatója